

Viborg Stift

EN DEL AF FOLKEKIRKEN

2024/2025

Nye generationer NYE MULIGHEDER

KOSMOS I
KONFIRMANDSTUEN 06

KIRKESANGER MED
MUSIK I BLODET 22

MENIGHEDSRÅDET ER OGSÅ
FOR BØRNEFAMILIER 32

INDHOLD

Fremtidens folkekirke	03
Kosmos i konfirmandstuen	06
Fritidsjob i den lokale kirke gav Devine alt det, hun drømte om	10
Diakonien bobler.....	14
Himmelske Dage i Silkeborg 2025	15
Ung præst for de unge	16
Rejsebrev fra provstivolontører	20
Kirkesanger med musik i blodet.....	22
Orgel på 9. klasse	26
Glimt fra Viborg Stifts fotoalbum	28
Menighedsrådet er også for børnefamilier.....	32
Sådan fungerer et menighedsråd	36
Flere og flere finder hvile under træernes svajende kroner.....	38
De smukkeste steder.....	42
Gratis ressourcer og vejledning til grøn omstilling.....	43
Tilmeld dig Teologi for voksne	44
Indflydelse gennem dialog.....	46
Lokale ildsjæle skaber fællesskaber	50
På rejse med præsidenten	54
Stiftskort Viborg	60
Stiftspræster	61
Stiftsansatte	62
.....	

REDAKTION:

Henrik Helms (ansvarshavende)
Anika Thorø Weber
Anne Lisbeth Jepsen

FOTO:

Henrik Helms
Troels Witter
Árni Dánielsson
Troels Witter
Mette Hinge
Peter Fischer-Nielsen
Mette Nielsen
Vatican Media

LAYOUT OG TRYK:

Grafisk Tryk

UDGIVET AF:

Viborg Stift Domkirkestræde 1 8800 Viborg
Hovednummer: 8662 0911
Mail: kmvib@km.dk
Hjemmeside: viborgstift.dk
Facebook: facebook.com/viborgstift
Instagram: instagram.com/viborg_stift
Linkedin: dk.linkedin.com/company/viborgstift

FREMTIDENS FOLKEKIRKE I VIBORG STIFT

– sammen finder vi vejen

Af Biskop Henrik Stubbjær

Vi står i en situation, hvor kirken er i forandring. Det skyldes, at samfundet har andre krav og forventninger til os, end de havde for fem til ti år siden. Vi taler om en dobbelt urbanisering, hvor folk flytter fra mange af de mindre landsogne til vores store provinsbyer eller videre til de helt store byer uden for vores stift. Det er accelereret, og det betyder, at der bliver behov for, at vi får flere præster ansat i de større byer, fordi der bliver flere og flere indbyggere pr. præst. Men det betyder så også, at der i nogle af vores landsogne, bliver flere og flere kirker pr. præst.

Vi oplever en ændring i den måde, vi bruger organister på. Vi bruger dem til vores søndagsgudstjeneste, men i stigende grad bruger vi dem også i forbindelse med konfirmandundervisning og babysalmesang. Så organisterne bliver trukket mere og mere ind i vores daglige kirkeliv.

FORANDRINGER FOR MANGE ARBEJDSGRUPPER

Vi har en stigende gruppe kirke- og kulturmedarbejdere, som også kompetencemæssigt igennem de seneste ti år har løftet sig, og at de også bliver trukket mere og mere ind i det daglige kirkeliv.

Så derfor har vi sat gang i et arbejde, hvor vi har sat en gruppe ned med præster, en gruppe ned med organister, en gruppe med kirke- og kulturmedarbejdere, og bede dem om at reflektere og lægge grunden for den snak, vi skal have fremadrettet med: Hvordan ser fremtidens præsteembede ud i Viborg Stift? Hvordan ser fremtidens kirke- og kulturmedarbejders arbejde ud? Hvordan ser fremtidens organists arbejde ud? Og ikke mindst, hvordan vil vi opleve et øget samarbejde mellem de tre personalegrupper for at skabe kirke? ►

Vi har også igennem et par år arbejdet med vores provstestillinger, som vi kan se, der sker meget nyt med. Provsterne arbejder tættere og tættere sammen på tværs af provstierne. Det har vi set omkring den grønne omstilling og vores nye diakoniprojekt.

Derfor arbejder vi med at redefinere vores provstestilling og føre flere kræfter ind til ledelse, rykke provsterne tættere på mig som biskop og stiftsrådet, fordi der bliver flere opgaver, vi kommer til at løse i fællesskab.

EN PLADS TIL UNGE

Mit håb er, at vi også kommer til at prioritere at få flere unge ind i vores menighedsråd. I Det Lutherske Verdensforbund har alle arbejdsudvalg og råd, der er nedsat, et kvotesystem, som siger, at der skal være minimum 40 procent kvinder, minimum 40 procent mænd og minimum 20 procent unge.

Det tænker jeg godt, man kunne bruge de næste fire år på at få en snak om. Vil det være muligt for os at prøve at sætte det op

som et mål for os her i vores kirke? At vi sørger for, at der er en eller anden form for kønsfordeling i vores arbejde, men også at vi prøver at lave en plads til de unge. Prøve at synliggøre for de unge, at vi har forventninger til dem, men også ansvarliggøre os selv ved at sige, at vi må gøre en indsats for at gå ud og få prikket nogen i forhold til de unge.

Det hele ligger i lige forlængelse af det arbejde, som nu vil komme til at foregå i ethvert menighedsråd, hvor man skal til at snakke visioner. Hvilke visioner er det, vi ønsker at arbejde med i vores kommende periode?

Derfor ser jeg faktisk den næste periode, vi står i, som en rigtig spændende periode, hvor vi vil prøve at blive mere konkrete om, hvordan vi tager de udfordringer op, som vi mødes af som kirke, for at forkyndelsen af evangeliet til stadighed kan opleves relevant. ■

”

Mit håb er, at vi også kommer til at prioritere at få flere unge ind i vores menighedsråd.

**LYT TIL BISKOPPENS
BETRAGTNINGER OM
MENIGHEDSRÅDSVALGET**

◀ Det første møde i arbejdsgruppen, der kigger på fremtidens job i Viborg Stift og hvordan vi bedst muligt samarbejder.

Kosmos i konfirmandstuen

Af Henrik Helms

Der er dækket op til morgenkaffe i Gjellerup, og allerede mens folk kommer dryppende ind og sætter sig rundt om bordet, kan man mærke, at de er her, fordi de brænder for noget - og ikke mindst nogen. Nemlig de unge i folkekirken.

- Til det store menighedsrådstæвне i stiftet prøvede vi at hjælpe menighedsrådene til at forstå, at de unge allerede er i folkekirken. De sidder der som konfirmander, og derfor er det, som vi prøver på, at det skal være en god oplevelse for dem at komme i folkekirken. Derfor er det vigtigt at bakke dem op, der underviser, fortæller Jeppe Jensen, der er formand for stiftsudvalget, der har med religionspædagogik at gøre alt imens han hælder kaffe i koppen, og de andre i udvalget får

smurt rundstykket, og det sidste udvalgsmedlem bliver lukket ind online via en computerskærm.

På blokken har jeg en række ting, jeg gerne vil snakke med dem om på bagkant af en lang diskussion i foråret om det, der fik tilnavnet Koks i Konfirmandstuen, hvor der blev sat fokus på frustrationerne med at nå de unge til konfirmandundervisningen. Men inden jeg har nået at bladre i min blok, er udvalget allerede i gang.

- Vi taler ikke længere om kaos. Vi taler om kosmos i konfirmandstuen, fortæller Jeppe Jensen.

EN GAVE OG EN OPGAVE

Udvalget har arbejdet med at italesætte konfirmanderne som hele sognets gave og opgave og har forsøgt at få menighedsråd og præster til at tage konfirmandundervisningen op som et fast punkt til møderne. Sådan at menighedsrådet føler, at de har del i det med konfirmanderne.

LÆS MERE OM
UDVALGENE HER

FAKTA

Viborg Stift har en række arbejdende stiftsudvalg, som blandt andet kommer med input indenfor:

- Diakoni
- Grøn omstilling
- Kirken i verden
- Kommunikation
- Pilgrimme
- Trivsel og psykisk arbejdsmiljø
- Religionspædagogik

- Det er en vigtig pointe, at konfirmander ikke må blive præstens projekt og køre som et parallelt spor til alt det andet, der sker i et sogn, men at det er hele kirkens ungdomsarbejde, og at man som præst ikke behøver at stå alene med det, hvis ikke man har lyst. I stedet kan man få hjælp fra bedsteforældre, forældre, menighedsrådsmedlemmer, lokale foreninger eller ansatte i kirken, lyder det fra Birgitte Refshauge Kjær, som selv er præst i Egeris Kirke i Skive. Ved siden af hende sidder Gitte Thorsøe, som er stiftspræst for religionspædagogik, som tilføjer:

- Det er også vigtigt at være opmærksom på ikke bare at tage alle mulige ind. Man skal hele tiden have styr på, hvem der har ansvaret, hvilke kompetencer vi mangler, og hvad

de må. Så man ikke bare bevidstløst tager nogen ind, fordi vi skal være mange. Det skal gøres med omtanke og i en bevidsthed om, hvad vi vil med det.

- Vi har noget fagligt, vi skal have fokus på som undervisere, men der er også et fællesskab. Og min påstand er, at hvis ikke det er rart at være der, og hvis ikke jeg er troværdig som voksen og viser, at jeg kan lide at være sammen med dem, så køber de overhovedet ikke det, jeg prøver at fortælle dem, fordi min undervisning jo er noget helt andet end en dansklærers eller tysklærers, supplerer Birgitte Refshauge Kjær.

- Vi skal give dem mere, og der har vi heldigvis en dejlig Medarbejder, der står

bagved os. Jeg snakker altid med de nye præster om, at du ikke skal det hele selv. Du har både dit menighedsråd, dit sogn, fællesskabet og Helligånden i ryggen. Altså, what's not to like? smiler Gitte Thorsøe begejstret.

BRUG KIRKE- KULTURMEDARBEJDERNE

Karen Krøjgaard er kirke- kultur-medarbejder og har tidligere været lærer. Hun er fortaler for en tolærerordning, sådan som man kender det i folkeskolen.

- At man ikke benytter sig mere af det i folkekirken, har jeg lidt svært ved at forstå. Jeg tænker, at det er enormt vigtigt, at konfirmanderne bliver set hver og én, når de ►

Det er en gammel tradition, hvor de sad ude langs siderne i konfirmandlokalet, og præsten talte i to timer.

kommer her en gang i ugen. Vi har dem faktisk i ni til ti måneder i en vigtig alder.

Gitte Thorsøe er enig:

- Det er en af kæphestene fra vores udvalg. Brug nu de dygtige kirke- kultur-medarbejdere, der er rundt omkring. Mange af dem er lærere og pædagoger men har overhovedet ikke med konfirmander at gøre. Det er helt skørt.

- Rigtig tit er det kirke- og kulturmedarbejderen, som har mødt dem til babysalmesang, ved børnehaven og i skolen, så nogle gange er det jo os, der har mødt dem fleste gange, inden de så kommer tilbage til konfirmandundervisningen. Så det kan man jo lige så godt udnytte, fortæller Karen Krøjgaard.

AT BYGGE BRO

Som præst er man uddannet til at klare tingene selv, forklarer Birgitte Refshauge Kjær, men snakker man med udenlandske

præstekollegaer fra Norge og Sverige, kunne de ikke drømme om, at det var præsten, der stod med et hold selv. Her er der andre, der er ansat til det:

- Og det sjove er, at i konfirmandbekendtgørelsen står der, at vi skal bygge bro til konfirmandernes livsverden. Og så er det underligt, at vi i Danmark tænker klasselokale og en lærer. Altså, det gør man jo ikke engang i folkeskolen. Det er en gammel tradition, hvor de sad ude langs siderne i konfirmandlokalet, og præsten talte i to timer. Men det er altså 100 år siden, og det er underligt, at vi har så svært ved at give det fra os, siger Birgitte Refshauge Kjær.

Gitte Thorsøe påpeger to ting, der udfordrer. Det ene er sognestrukturen, hvor nogle præster kan have et ønske om at hente konfirmanderne hjem fremfor at samarbejde på tværs af en række mindre sogne.

Det andet er menighedsrådene, der holder på deres kirke- kultur-medarbejdere, fordi

det kan være for dyrt at involvere kirke- og kulturmedarbejderen i konfirmandundervisningen. Men kunne man åbne op for et mere fagligt samarbejde på tværs, ville det løfte så meget, fortæller Gitte Thorsøe.

KIRKEVENNER

Fra computerskærmen har Mette Gautier, der er præst i Skive, fulgt med i diskussionen:

- Alle præster river sig i håret, og konfirmandundervisningen står øverst på mange præsters evaluering af deres arbejdsmiljø som det største problem, fortæller hun.

Det fik hende til at tænke ud af boksen og endte med at opfinde et begreb, hun kalder kirkevenner, for ikke at ende med blot at gøre, som man plejer. Hun satte sig for at undersøge, hvor svært og hvor meget ekstra

arbejde, det krævede at involvere nogle flere i undervisningen, som endte med at være en række mennesker fra menigheden. Opskriften er simpel:

- De skal ikke undervise, og jeg skal ikke instruere dem. Jeg skal ikke bruge tid på dem, for de deltager bare i det, konfirmanderne laver. Det kan være at gå sammen to og to og snakke om det i grupper. Og så er der en kirkeven med i gruppen. Så er der ikke ekstra arbejde for mig, og jeg skal sådan set ikke bruge tid på dem. De har ikke noget ansvar af nogen slags. De deltager bare, og så får vi en ekstra stemme i diskussionerne, og vi får et ekstra generationslag i det, fortæller Mette Gautier.

Til de sidste lektioner er forældrene inviteret med, og de kommer gerne og tager

nogle gange søskende og bedsteforældre med, hvor alle indgår i den almindelige undervisning. Der er så mange, at Mette Gautier afslutter konfirmandundervisningen i kirken, hvor der er bedre plads.

- Forberedelsen er egentlig den samme, men der er proppet lidt flere mennesker på, og så får man nemlig helt automatisk de der praktiserende fællesskaber, hvor vi bare gør ting sammen uden egentlig at italesætte så meget.

Det hele handler om at melde det ud i god tid, så de kan få det i kalenderen, så kommer forældrene gerne. Og arbejdsregnestykket er positivt:

- For mig handlede det om at finde ud af, at der ikke er meget ekstraarbejde i det, for

ellers får vi aldrig solgt det til mine præstekolleger. Det er klart en dag, hvor man da lige trænger til et glas rødvin bagefter, men arbejdet er det samme.

- Jeg har ikke opfundet noget nyt indhold, men jeg har bare sat det sammen på en anden måde, kan man sige. Men jeg tror, at meget af vores arbejde ligger i os selv. Altså, at vi skal skabe en ny kultur, kommer det afsluttende fra Mette Gautier.

Men stiftsudvalget er kun lige gået i gang, så mens jeg pakker min blok sammen, fortsætter de livligt samtalen om, hvordan de kan arbejde videre på at gøre konfirmandundervisningen til vores allesammens gave og opgave i Viborg Stift. ■

”

Jeg har lært en masse om rengøring, dansk kultur og meget andet, som jeg ikke vidste i forvejen.

VENSKAB, SELVTILLID OG INDBLIK I DANSK KULTUR:

FRITIDSJOB I DEN LOKALE KIRKE GAV DIVINE ALT DET, HUN DRØMTE OM

Af Anika Thorø Weber
Henrik Helms (foto)

Kirketjener Annie Søgaard og 17-årige Divine Muhorakeye fandt hinanden i et særligt makkerskab. Nu vil nyt initiativ bringe endnu flere unge og fastansatte i kirkerne sammen.

Smilene når helt op til øjnene, og en munter og glædesfyldt latter fylder lokalet i det øjeblik, Annie Søgaard og Divine Muhorakeye ser på hinanden.

De fniser, som var de to teenagere, der talte om hemmelige kæresterier eller nyeste mode - men i virkeligheden er de bare glade for endelig at se hinanden igen. Et enkelt blik fra den ene til den anden, og man mærker den gensidige begejstring over venskabet. Et venskab, der spreder varme og en smittende energi her i sognegården i Gullestrup Kirke.

- Vi har det bare virkelig hyggeligt og sjovt sammen, siger Annie Søgaard, der er kirketjener i netop Gullestrup Kirke nord for Herning.

Det var dog ikke den fælles hang til smittede latter, der bragte dem sammen i begyndelsen.

Første gang, de mødte hinanden, var i sommeren 2023, da den nu 17-årige Divine Muhorakeye blev ansat i et fritidsjob i Gullestrup Kirke blot få måneder efter, hun var flyttet fra en flygtningelejr i sit hjemland, Rwanda, til Gullestrup for at bo i Danmark med sine søskende og mor. Siden da har Annie Søgaard og Divine Muhorakeye arbejdet sammen et par timer om ugen og hjulpet hinanden med alt fra at flytte borde i kirkens mødelokaler til at klargøre alt til den kommende spaghettigudstjeneste. Og for Divine Muhorakeye har det betydet meget mere end blot lidt ekstra lommepenge.

- Jeg har lært en masse om rengøring, dansk kultur og meget andet, som jeg ikke vidste i forvejen, siger hun.

Men også Annie Søgaard glæder sig over, at Divine Muhorakeye begyndte at arbejde i kirken.

- Det kan godt være ensomt at være alene om at gøre rent i et stort hus. Mange opgaver bliver meget nemmere og meget sjovere, når vi er to, siger hun.

EN PLADS TIL ALLE

Det særlige bånd og arbejdsfællesskab mellem Annie Søgaard og Divine Muhorakeye har givet anledning til, at Herningprovstiernes diakonikoordinator, Britta Vig Carlsen, nu drømmer om, at endnu flere unge som Divine Muhorakeye skal have fritidsjob i områdets kirker. Hun har derfor taget initiativ til et nyt projekt, der skal åbne kirkernes øjne for, hvilke muligheder det giver at have en ung i fritidsjob. Det skal ske i samarbejde med det boligsociale tilbud Plads Til Forskel, der hjælper unge med en sårbar baggrund ind i gode jobs - som en tryk og stabil vej ind i arbejdslivet. De står også bag ansættelsen af Divine Muhorakeye i Gullestrup Kirke.

- Jeg er sikker på, at de her fritidsjobs vil gøre godt - både for den unge og for kirken. Den unge får en vigtig ekstra voksen i sit liv, og kirken får en tættere kontakt til unge i lokalområdet. Der sker noget godt mellem mennesker, når man støver af sammen eller kopierer sangark til julegudstjenesten, siger Britta Vig Carlsen, der indtil videre har været i kontakt med en håndfuld kirker i og udenfor Herning for at afsøge, om nogle er friske på at oprette nye fritidsjobs.

Hos Plads Til Forskel er unge- og beskæftigelsesmedarbejder Sean Eriksen også begejstret for det samarbejde med folkekirkerne, som forhåbentlig spirer den kommende tid.

- Jeg ser et virkelig stort potentiale i at samarbejde med kirkerne. Vi har været rigtig glade for samarbejdet med Gullestrup Kirke, og jeg tror, vi kan skabe det samme andre steder, siger Sean Eriksen, der er ansvarlig for fritidsjob-ansættelserne i Gullestrup. ►

◀ Divine Muhorakeye ville gerne have et fritidsjob, så hun kunne tjene penge til at købe noget lækkert tøj, som hun nu bruger på efterskolen. På sigt drømmer hun om at blive sygeplejerske eller læge.

Han ser kirkerne som særligt oplagte samarbejdspartnere for Plads Til Forskel, der tilbyder at betale lønnen til ungarbejderne de første 22 uger af ansættelsen.

- Det er vigtigt for os, at de virksomheder, vi samarbejder med, ikke har for travlt til at tage de unge i hånden og guide dem i deres arbejdsopgaver. I kirkerne er min oplevelse, at der er mennesker, som vil prioritere at vælge unge til og give dem den opmærksomhed, som de har brug for. Det er vigtigt for at give dem en god start på deres arbejdsliv, hvor de føler sig trygge, tilføjer Sean Eriksen.

JULETRÆSPYNT OG BORDDÆKNING

Tilbage i Gullestrup Kirke kan Annie Søgaard og Divine Muhorakeye berette, at selvom de har brugt en masse tid på hygge og nærvær, så har deres tid sammen ikke kun handlet om fjollerier.

En af Divine Muhorakeyes første opgaver var at pynte kirkens juletræ, og siden har hun også hjulpet med at rengøre gulvene, skifte tallene ud på nummertavlerne i kirken, dække borde og meget andet.

- Alt det, som Annie har lært mig, har været vigtigt for mig, siger Divine Muhorakeye, der i sommer vinkede farvel til sit fritidsjob i Gullestrup Kirke for i stedet at tage et år på efterskole – på Solgården i Tarm. Her bruger hun nu mange af de færdigheder, som hun har fået under Annie Søgaards vinger: Nu ved hun, hvordan hun dækker bord i skolens spisesal på dansk manér, hun kender de fire årstider i Danmark, og hun kan flere danske ord, end da hun startede.

- Jeg har ikke bare fået nogle praktiske færdigheder – jeg er blevet klædt på til livet på efterskolen og i Danmark, siger Divine

Muhorakeye, der i første omgang tog jobbet, fordi hun ville tjene penge til at købe noget smart tøj, hun kunne bruge under sit ophold på efterskolen.

Nu kan hun i stedet konkludere, at pengene blot var en brøkdel af det, hun tog med fra sin tid i Gullestrup Kirke – til trods for, at både hun og Annie Søgaard undervejs har været udfordret af primært at kommunikere på engelsk som deres fælles fremmedsprog.

- Det har været en gave at arbejde her i kirken, siger hun.

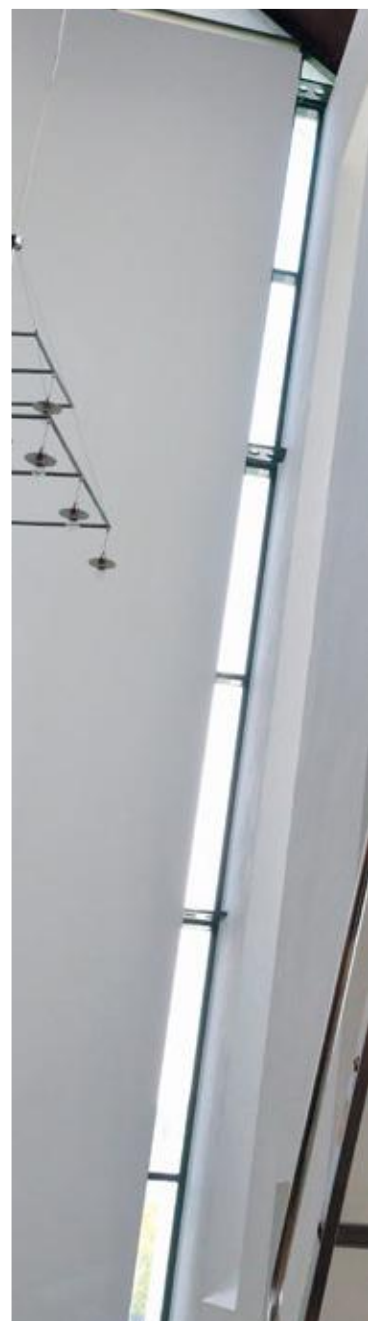
SPÆNDENDE INITIATIVER I VENTE

Det er endnu uvist, hvor mange andre kirker, der er klar til at gøre som Gullestrup Kirke og oprette nye fritidsjobs, som unge som Divine Muhorakeye kan træde ind i – men ideerne spirer flere steder.

En af Divine Muhorakeyes faste opgaver i kirken har været at sætte søndagens salmer på nummertavlen. Det har lært hende et danske talsystem. ▶

▶ Divine Muhorakeye har vandet mange planter og dekorationer i Gullestrup Kirke.

Jeg har bedt for, at jeg måtte møde en som Annie, der kunne forstå mig og give mig en forståelse for dansk kultur.

▲ Annie Søgaard og Divine Muhorakeye har fået et hjertevarmt venskab gennem deres fælles arbejde i Gullestrup Kirke.

I flere kirker overvejer man fritidsjobs, der minder om stillingen i Gullestrup, mens andre gør sig tanker om at ansætte unge i en arbejdsgruppe, hvor de kan sætte gang i aktiviteter for unge i sognet.

- Nogle har været skeptiske over for ideen med de her fritidsjobs, men jeg oplever mest af alt velvilje til at tænke med, siger Britta Vig Carlsen, som på sigt håber også at få kirkegårdene med i projektet, hvor arbejdsopgaverne og brugen af maskiner også kan appellere til unge.

Og den store velvilje gør, at Britta Vig Carlsen tør drømme stort:

- Jeg håber, at der popper fritidsjobs op i så mange kirker, at det kunne give mening at lave et fælles tilbud til de unge for at bringe dem sammen – en uddannelsesweekend eller måske en lejr tur, siger hun.

EN TÅRE AF KÆRLIGHED

I Gullestrup Kirke har Divine Muhorakeye og Annie Søgaard fundet sig til rette mellem kirkebænkene, hvor de sammen har brugt mange timer på at gøre rent og rydde op efter gudstjenesterne. Og smilene breder sig endnu engang i deres ansigter, da snakken

falder på, hvad det bedste har været ved deres makkerskab.

Men der bliver også stille. Annie Søgaard tøver, og da hun åbner munden for at tale, er det med en stemme, der knækker over, mens en lille tåre finder sin vej ud mellem smilerynkerne.

- Det har været meget givende for mig at samarbejde med Divine. Jeg elsker at give videre af det, jeg kan. Og så har Divine lært mig en masse om den kultur, hun kommer fra, siger Annie Søgaard, som allerede har sagt ja til, at en ny ung kan starte i den stilling, som Divine Muhorakeye har forladt.

Divine Muhorakeye følger trop med endnu et sæt blanke øjne og en stemme, der ikke helt vil makke ret.

- Jeg har bedt for, at jeg måtte møde en som Annie, der kunne forstå mig og give mig en forståelse for dansk kultur. Det skete. Jeg fik mine bønner opfyldt, siger hun. ■

SE MERE HER

DIAKONIEN BOBLER

Af stiftspræst Steen Andreasen og Henrik Helms

Kirkernes Sociale Arbejde er et projekt, hvor stiftet i samarbejde med kommuner og organisationer finder nye måder at udbrede og koordinere det sociale arbejde, så mennesker, der oplever ensomhed, mistrivsel eller sorg altid har et sted, de kan finde trøst og hjælp.

Projektet begyndte den 1. marts, og de seks nye frivilligheds-/diakonikoordinatorer har de første måneder holdt møder med menighedsråd, præster, kirke- og kulturmedarbejdere, kommunale chefer, kommunalt ansatte i forskellige sektorer og mange andre interesserede samarbejdspartnere. De har skabt sig et overblik over, hvad der allerede findes af diakonalt arbejde i sogne og i kommunen, og de har været på en fælles studietur til Norge og på kurser hos Menighedsplejen i Danmark.

BESTYRELSE OG HJEMMESIDE

De nye bestyrelser har konstitueret sig og har gjort en kæmpe indsats for at komme på plads med vedtægter og mange andre formaliteter, der kræves af nye foreninger.

Ennyhjemmeside, Kirkernes Sociale Arbejde.dk, er lanceret og der er oprettet Facebook-grupper, nyhedsbreve, videoer m.v.

ALT FRA MANDEFÆLLESSKABER TIL MADSPILD

I sommerferien var familier på ferieophold på Feriecenter Bønnerup Strand og Vigsø Feriecenter, og her i efteråret bobler det med nye aktiviteter, samarbejdsflader og ideer. Der planlægges juleaftener, de første trivselsgrupper ser dagens lys, nye ungenetværk er i støbeskeen, og sorgkorps kommer til at supplere sorggruppearbejdet. Der har været afholdt inspirationsaftener om nye mandefællesskaber, forskellige par-koncepter afprøves, familier med anden etnisk baggrund end dansk tænkes ind i

KIRKERNES SOCIALE ARBEJDE

- Projektet løber over fire år
- Det er støttet med 14,5 millioner kroner af Den A.P. Møllerske Støttefond
- Der er ansat frivillighedscoordinatorer i seks kommuner: Skive-Salling, Struer, Lemvig, Holstebro, Herning og Ikast-Brande.
- De diakonale aktiviteter, som projektet har til formål at udbrede i alle sogne, er sorggrupper, ferietilbud, trivselsgrupper, tilbud til par, aktiviteter for mænd og unge-grupper.

nye multikulturelle fællesskaber, og der arbejdes med kirkelige lommepengejobs, som du kan læse mere om her i magasinet. Der er produceret nye materialer til brug i sorggrupper, trivselsgrupper, ungegrupper og mandegrupper, og der er visioner om madspild, tøjuddeling, ungelejr mv.

Når diakonien sættes i system, får kommunen hjælp til en stor opgave, som den ikke selv har ressourcerne til. Samtidig kan kirken effektivt hjælpe de mennesker, der har mest brug for det. Når vi er fælles om det, kan vi udrette så meget mere! ■

SKAL DU TIL HIMMELSKE DAGE ?

KIRKERNES FOLKEMØDE 2025

Himmelske Dage
– løfter blikket

Himmelske Dage - Kirkernes Folkemøde er fire fantastiske dage i Silkeborg d. 29. maj til 1. juni 2025. Fire dage for alle aldre fyldt med foredrag, aktiviteter, gudstjenester, debatter, talks, vandringer, koncerter og meget mere.

HVAD KOMMER DER TIL AT SKE?

Der kommer til at være +200 events i Silkeborgs bymidte. Du kan opleve:

- Politiske bibeltimer med Pia Olsen Dyhr, Morten Messerschmidt m.fl.,
- Børneunderholdning ved Sigurd Barrett, Englesang og Hans Jørgen Østerby
- Måltidsfællesskab med Frederik Svinth og foredrag af unge teologer
- Foredrag ved den første kvindelige palæstinensiske præst Sally Azar
- Professorbattle mellem Svend Brinkmann og Kasper Bro Larsen
- Foredrag ved forfatter John Philip Newell og forskellige vandringer
- Temacaféer ved forskellige hjælpeorganisationer
- "Premiere på Bibelen 2036 - smagsprøve på skabelsen"
- Koncerter ved Janne Mark, Aarhus Jazz Orchestra, Rune Herholdt, Ensemble Zimmermann, Arvid Asmussen m.fl.
- 24-timers gudstjeneste i Silkeborg Kirke
- Store fællesevents og utrolig meget mere...

Inden årets udgang kan hele programmet ses på hjemmesiden.

TAG PÅ SOGNETUR

Oplev Kirkernes Folkemøde på en heldagstur. Projektlederne for Himmelske Dage hjælper med at sammensætte det helt rigtige program til jer og stiller en guide til rådighed, som møder jer, når I ankommer til Silkeborg. Tag endelig kontakt, hvis I ønsker at arrangere en sognetur.

HVAD KOSTER DET?

Prisen for endagsarmbånd er 120 kr., og partout-armbånd koster 300 kr. Priserne stiger efter d. 31. marts 2025. Det er gratis for børn og studerende at deltage.

Køb armbånd lige her

silkeborg@himmelskedage.dk

www.himmelskedage.dk

Himmelske Dage

Træffer jeg de rigtige valg?

- en øvelse i at sænke
skuldrene en anelse

Af Henrik Helms

”

Altså mit mål, når de går ud ad døren er, at de kan sænke skuldrene en anelse og føle sig lidt lettere.

Når du kommer gående mod hovedindgangen til VIA Campus i Viborg, kan du ikke undgå at få øje på skiltet i et af vinduerne, hvor der står studenterpræst med store bogstaver. Som et signal om, at herinde bag ruden sidder der en, som har tid til at lytte til de udfordringer og tanker, du kan have som studerende.

- Det er jo ikke, fordi man taler vildt meget om tro herinde. Jeg har oplevet det et par gange, når nogen er kommet herind. Men jeg synes, det er forkyndelse nok, at jeg bare sidder her og kan lytte, fortæller studenterpræst Victoria Vejle Kilpatrick.

Hendes dør er åben på VIA Campus i Viborg hver mandag og torsdag, men mange skriver også en sms til hende og spørger til, hvornår hun har tid. Så svarer hun hurtigt tilbage med forskellige tidspunkter, hun kan – og så kan det godt være, at der ikke sker mere.

- Det kræver meget overvindelse at skrive, og så, når de så oplever, at jeg rent faktisk har tid, så tror jeg, de tænker... “Åh nej, hvad gør jeg så nu? Jeg håbede, at det var tre måneders ventetid.” Så nogle gange kan der godt gå en måned eller to, inden de pludselig skriver igen, fordi de skal have et tilløb og finde modet til at svare.

SÆNK SKULDRENE

Nummeret til Victoria har de fleste fundet på en meget gammeldags facon ved at hive hendes nummer af en af de plakater, der hænger rundt på campus, med et billede af Victoria og et tilbud om at snakke med studenterpræsten.

- Altså mit mål, når de går ud ad døren er, at de kan sænke skuldrene en anelse og føle sig lidt lettere. At de ikke skal gå med det hele selv, og de bare føler sig hørt, lyder det fra Victoria Vejle Kilpatrick.

Det er heller ikke alt, Victoria kan svare på og hjælpe med, og så er det godt at kunne henvise til kontoret, der ligger lige ved siden af.

- Så har jeg henvist til psykologen, eller jeg har sagt, at de skal gå videre til en læge, fordi det måske er noget, der er større. ►

Fordi jeg kan jo ikke løse ting. Og det er heller ikke min opgave.

Men hun kan lytte, og taknemligheden mærker Victoria, når de unge rejser sig fra stolen i hendes lille kontor, hvor mange siger tak, fordi hun gad lytte til dem. Samtaler, der ofte handler om de valg, som de unge studerende konstant bliver stillet overfor.

- Jeg tror, at der er så mange valg, man står overfor hele tiden. Man skal hele tiden vælge, og vælger man rigtigt? Så kommer det der perfektionistiske op i de unge. Hvad hvis det er det forkerte, jeg vælger?

INGEN ENKLE VALG

De valg, som Victoria har truffet i sit eget liv, har heller ikke været lige til og enkle, så hun kan sagtens sætte sig ind i, når de unge spekulerer på, om den retning, de har valgt, er den rigtige. For Victorias valg om at blive præst var lidt af en overraskelse hos både veninder og forældre.

- Jeg ved faktisk heller ikke helt, hvor det lige kom fra, men jeg tror lidt, det kom med, at jeg selv har mødt meget tvivl og usikkerhed, og så fandt jeg tryghed og trøst i at kunne bede til Gud og have sådan en tryghed i, at jeg vidste, at Gud var der. Og så blev jeg nysgerrig på, hvad teologi ligesom var. Det var et enormt spændende studie, siger Victoria Vejle Kilpatrick.

Men det var samtidig også et langt studieforløb, hvor tvivlen godt kunne komme og

hviske hende i øret, om hun overhovedet ville være god nok til at være præst, når hun engang er færdig med studiet. Men særligt én ting gjorde en forskel for Victoria:

- Det afgørende for mig blev helt klart, at jeg blev ansat som præstekadet i Favrskov Provsti, hvor jeg virkelig fik lov til at prøve, hvad det vil sige at være præst. Og der fik jeg det bare sådan, at det var det, jeg skulle. Det synes jeg bare var helt fantastisk.

NOGET STØRRE PÅ SPIL

Den 24. marts stod Victoria Vejle Kilpatrick så foran alteret i den store domkirke i Viborg og gav hånd til biskoppen som et tegn på, at hun nu var ordineret som studenterpræst og sognepræst i domsognet ved domkirken – og netop det match er hun i særdeleshed glad for.

- Når jeg så får lov til at prædike, eller har bisættelser, dåb og vielser, så ser jeg, hvor livet også har betydning, og hvor evangeliet virkelig kan tale. Det giver også noget til rygsækken, når man så sidder her på VIA og har samtaler med de studerende.

En rygsæk, som stadig bliver fyldt med livserfaring, når man som Victoria stadig er ny og ung 29-årig præst. Her hjælper det at vide, at man sidder der som præsten - og ikke som unge Victoria.

- Den allerførste bisættelsessamtale, jeg havde som præst, var meget, meget svær. Men der sad jeg lige ude i bilen og bad til

Gud og sagde, at nu har du bare at sidde med mig derinde. Og det var det, der gjorde, at jeg kunne komme igennem det og være til stede og bare have den der ro. Det var meningen, at jeg skulle sidde der. Bagefter gik jeg ud i bilen, og så græd jeg, fordi det havde været så hårdt. Men det var ligegyldigt, for det gjorde jeg jo ikke, mens jeg var der. For der vidste jeg godt, at der var noget større på spil.

Og netop Victoria Vejle Kilpatrick's alder føler hun er en hjælp, når hun sidder og skal have samtaler på sit kontor på campus i Viborg.

- Min alder kan gøre, at de netop føler, at det er nogen, der forstår dem. Jeg tror også, at en ældre ville kunne forstå dem. Men det ville måske være sværere for de unge at se.

Derfor føler Victoria, at hun er havnet på den helt rigtige hylde, og når hun tænder for det lange lys, er hun slet ikke færdig med at være præst og fortælle om tro.

- Jeg synes, folk skal høre budskabet, for det er et fantastisk budskab om, at man er elsket, som den man er. Og man er tilgivet. Så det synes jeg, at alle skal høre.. ■

”

Når jeg så får lov til at prædike, eller har bisættelser, dåb og vielser, så ser jeg, hvor livet også har betydning, og hvor evangeliet virkelig kan tale.

En rejse til en anden verden

Rejsebrev fra provstivolontørerne
Daniel Borg og Ida Bust

Foto: Marius Thorø Weber, Ida Bust, Daniel Borg

Vi er taget en tur til Etiopien, nærmere bestemt hovedstaden Addis Abeba, med Promissio, for at opleve kulturen, hvordan man er kristen i et andet land og ikke mindst for at drikke kaffe og spise injera.

Kaffe-kulturen er ikke noget at spøge med her i Etiopien! Denne er de meget dedikerede omkring og vi har allerede fundet flere gode cafeer.

Allerede i løbet af de første tre uger har vi fået mange gode oplevelser. Blandt andet har der været nytår, hvor vi er gået ind i 2017. I Etiopien følger man den julianske kalender, der ligger syv år tidligere end den gregorianske kalender, som det meste af verden ellers bruger, så her er vi alle syv år yngre. Det var et par gode dage med fest, farver og fællesskab.

Vi har også været så heldige at være med til et bryllup. Selvom det var et kristent

bryllup, var der ikke meget, der kunne sammenlignes med et dansk bryllup.

Der var meget fokus på Guds del i ægteskabet, og derudover var der en masse sang og dans.

OPLÆRING I DET ETIOPISE KØKKEN

Vi har to faste opgaver i løbet af vores uge. Tre dage om ugen er vi på Mekane Yesus Seminary, som er et teologistudie. Her hjælper vi til i engelskundervisningen, blandt andet som samtalepartnere. De resterende to dage er vi på Deborah House, som er et hjem, som hjælper kvinder ud af prostitution og videre i livet. Her er der fuld af smil, grin og kaffe. Når vi er sammen med pigerne, bruger

vi meget tid på spil, engelskundervisning og hjælper til med deres daglige pligter. De morer sig gevaldigt over vores evner i det etiopiske køkken eller mangel på samme.

TID SAMMEN

Sprogbarrieren kunne have været et problem, da de kun kan en lille smule engelsk, og vi kan endnu mindre amharisk. Men det betyder ikke det store, da det bare handler om at bruge tid sammen.

Vi glæder os til at få en masse nye bekendtskaber og oplevelser. Ved at komme ud af den trygge hverdag, håber vi på at kunne lære en masse om os selv, Etiopien og vores tro.

FAKTA

Syv af Viborg Stifts elleve provstier sender hvert år provstivolontører ud i verden. Det sker i samarbejde med en række kirkelige organisationer. Efter endt ophold tager volontørerne rundt i kirker og konfirmandstuer og fortæller om det, de har oplevet. ■

LÆS MERE HER

Kirkesanger med musik i blodet: - Jeg tjener menigheden med min stemme

Af Anika Thorø Weber
Henrik Helms (foto)

Når Ida Outsen lader sin lyse og kraftfulde stemme fylde kirkerummet i Højbjerg og Elsborg kirker, gør hun det med en passion, der ikke kan holdes tilbage.

Den amerikanske popstjerne Lady Gaga pumper ud af højtalerne i et hjem i Rødkærsbro udenfor Viborg. Den velkendte stemme kører på repeat, mens en femårig pige danser rundt på stuegulvet, synger med og opdigter sine egne tekster til lyden af de toner, der brager ud gennem højtalerne.

Hun kan ikke lade være. Hendes trang til at skræle med og skabe sit eget lydunivers er ustopkelig. Så hun bliver ved, mens hendes forældre smilende kigger på og undrer sig over, hvor den musiske trang kommer fra – for det er ikke fra dem.

- Jeg kan bare ikke få nok af musik, siger Ida Outsen – den lille pige på stuegulvet, der

ikke længere er så lille men nu både myndig og gymnasieelev på Viborg Katedralskole.

For 18-årige Ida Outsen er bidt af musikken. Sådan har det været, siden hun dansede rundt i stuen – og sådan bliver det nok ved med at være.

Derfor sagde hun i sommer ja til noget helt nyt: Jobbet som kirkesanger i Højbjerg og Elsborg Sogn sydøst for Viborg.

- Jeg vil gerne lave noget, som jeg synes er megasjovt, og det synes jeg, musik er, siger gymnasieeleven med blikket rettet ud mod de petroleumsblå kirkebænke i Højbjerg Kirke, hvor hun bruger mange af sine søndagsformiddage.

ET JOB – MEN OGSÅ EN HOBBY

Selvom Ida Outsen opdagede sin glæde ved musikken i hjemmet i Rødkærsbro, så mærkede hun den krybe endnu længere ind under huden, da hun som otteårig begyndte som sanger i koret i Højbjerg Kirke. Siden da er interessen for musikken vokset, og Ida Outsen har nu været korsanger i ti år – de seneste mange år i ungdomskoret i Viborg Domkirke.

Men med sit ja til arbejdet som kirkesanger er hun nu vendt tilbage til rødderne i sin barndomskirke. Ikke som en del af et kor, men på egne musikalske ben.

- Det er selvfølgelig et job – men det føles samtidig også som en hobby, fordi

”

Det er nyt for mig at være solist på den her måde. Jeg er vant til at være i et kor, hvor jeg har andre stemmer at støtte mig til.

◀ Som kirkesanger synger Ida Outsén primært til gudstjenester, men fra tid til anden også til bryllupper og begravelser.

▶ Selvom Ida Outsén er ny i jobbet som kirkesanger, så er hun kendt med de fleste salmer gennem sit mangeårige engagement i kirkekor.

det handler så meget om musik, siger Ida Outsén, der blev ansat i sommeren 2024 efter, hun var blevet kontaktet af ansatte fra kirken, der havde hørt hende synge i domkirken.

- Det var stort for mig at blive kontaktet på den måde, fordi nogen syntes om min stemme. Men med mit ja til at synge her i sognet følger også et ansvar, jeg skal leve op til. Jeg er perfektionist, så jeg vil gerne gøre mit arbejde ordentligt og grundigt, siger Ida Outsén, der foruden sit arbejde som kirkesanger også er med i flere bands og arbejder med musikken på et mere teoretisk plan i sin undervisning på gymnasiet, hvor hun har valgt musik på det højeste niveau – A-niveau.

NY I JOB

Jobbet som kirkesanger er ikke alene hvad Ida Outsén selv betegner som sit første rigtige 'voksenjob'. Samtidig er det et skridt ud på musikalsk dybt vand, fortæller hun.

- Det er nyt for mig at være solist på den her måde. Jeg er vant til at være i et kor, hvor jeg har andre stemmer at støtte mig til. ▶

▶ Ida Outsén kan ikke slippe musikken – og den kan ikke slippe hende.

”

Jeg oplever vigtigheden af, at jeg møder
velforberedt op, og det er med til at danne
mig og modne mig som menneske.

◀ **Ida Outsens synes, hun har fundet en god måde at balancere arbejdet som kirkesanger med et helt almindeligt ungdomsliv.**

Men her står jeg på egne ben. Det har været en udfordring og noget, jeg skulle vænne mig til, siger kirkesangeren, der til en start fik sidemandsoplæring af sin kirkesanger-kollega Johan Arthur Fischer-Nielsen.

Men ikke kun de musikalske udfordringer har præget opstarten i Højbjerg og Elsborg kirker.

Selvom Ida Outsens er kendt med de fysiske rammer i særligt Højbjerg Kirke, så var det alligevel nyt at skulle stå for ind- og udgangsbøn samt uddele nadver.

- Inden jeg startede, troede jeg, at jeg skulle kigge op på folk, mens jeg bad. Men til jobsamtalen fandt jeg ud af, at det er der ikke skik for. I stedet er bønnen noget, man beder i fællesskab, men vendt ind mod sig selv – også med sit blik. Så sådan gør jeg nu. Det betyder meget for mig at gøre det rigtigt og gå op i det på vegne af dem, der er mødt op for at være en del af gudstjenestefællesskabet. Jeg er her jo for menigheden. Jeg tjener dem med min stemme og i min bøn, siger Ida Outsens.

Med tiden har Ida Outsens da også fundet sig til rette med alle dele af sine arbejdsopgaver, og hun træder ikke længere ind i de gamle kirker med bævende hjerte og usikker stemme.

- Mit arbejde som kirkesanger styrker mig som menneske og som sanger. Jeg oplever vigtigheden af, at jeg møder velforberedt op, og det er med til at danne mig og modne mig som menneske. Men jeg vokser også som sanger, fordi jeg står mere selvstændigt med det hele. Jeg kan mærke, at jeg synger med en større kraft og selvsikkerhed nu, end jeg gjorde i starten, siger hun.

LIV OG FREMTID I BALANCE

På trods af de udfordringer, der er fulgt med i opstarten som kirkesanger, så ser Ida Outsens med stor forventningssglæde på fremtiden – både den nære fremtid, der venter i jobbet som kirkesanger og i den livslange drøm, hun har om at leve af musikken.

Blandt de helt jordnære drømme håber Ida Outsens at genindføre 'De ni læsninger' i Højbjerg Kirke, sådan som kirken tidligere har haft tradition for.

- Jeg synes det ville være et fedt arrangement at stable på benene. Måske kunne jeg gennemføre sangene som en duet sammen med min kollega Johan, siger Ida Outsens med en begejstring og volumen i stemmen, der får hendes ord til at runge ud i kirkerummet.

Men på spørgsmålet om, hvad der venter hende på længere sigt, er svaret mere afventende.

Ida Outsens retter på sine brune briller, kigger lige frem for sig og trækker vejret en ekstra gang, mens et smil breder sig på hendes læber.

- Jeg har sagt til mig selv, at det behøver jeg faktisk ikke tage stilling til endnu. Jeg må godt bare være i nuet og gribe de muligheder, der opstår. Så ser jeg, hvordan det former sig på sigt. Mit arbejde her er helt klart et springbræt for mig i min musikkarriere. Men hvordan den karriere skal se ud, ved jeg ikke. Jeg skal bare leve af musikken. Det er det, der er sjovt, siger hun. ■

◀ **Ida Outsens føler sig godt modtaget af både kirkegængere og personale i sognets to kirker.**

ORGEL PÅ 9. KLASSE

Af Henrik Helms

Tilbuddet er gratis orgelundervisning til elever i niende klasse og på HF, og håbet er, at der sidder tre kommende organister omkring orglet i koncertsalen hos VIA i Nørre Nissum.

- Jeg spiller jo klaver, og det synes jeg er rigtig spændende, og så fik jeg det her tilbud, så jeg tænkte, hvorfor ikke? fortæller Moses David Biel Tuleith med et smil, mens fødderne prøver at ramme de rigtige pedaler på orglet.

Han er en af dem der har sagt ja til gratis orgelundervisning for 9. klasse og HF er et nyt tiltag og et samarbejde mellem Vestervig Kirkemusikskole, VIA HF Musikakademi, Lemvig Musikskole og Nørre Nissum Efterskole. Lemvig Provsti har også bidraget med 50.000 kroner til projektet.

- Jeg regnede med, at det mindede meget om klaver. De har samme system med tangenterne og sådan noget. Men man kan få det til at lyde helt anderledes. Til at lyde på måder som klaveret slet ikke kan, siger

en tænksom Andreas Kangas Christensen, mens han kigger på det store orgel i koncertsalen.

ET HELT ANDERLEDES INSTRUMENT

Målet er at skabe ny interesse for det at spille på orgel - og ultimativt at få uddannet flere organister. Dem er der nemlig mangel på.

- Jeg synes allerede, man kan mærke på dem, at de har fået ørene op for, at orglet er et helt andet instrument, som de kommer til at kunne bruge til noget i deres liv, fortæller underviser Niels Bitsch Nielsen.

Det er et instrument, der måske nok har tangenter, men ellers slet ikke ligner det klaver, som Gertrud Kangas Christensen kender.

- Det er nok måden, det fungerer rent teknisk, med blæsere og piber og sådan noget. Vi har fået det forklaret, men det er virkelig kompliceret.

EN ANDEN LYD

Så man skal kunne multitaske med hænder og fødder, og pludselig åbenbarer der sig en lyd, der ikke kan skabes på et klaver.

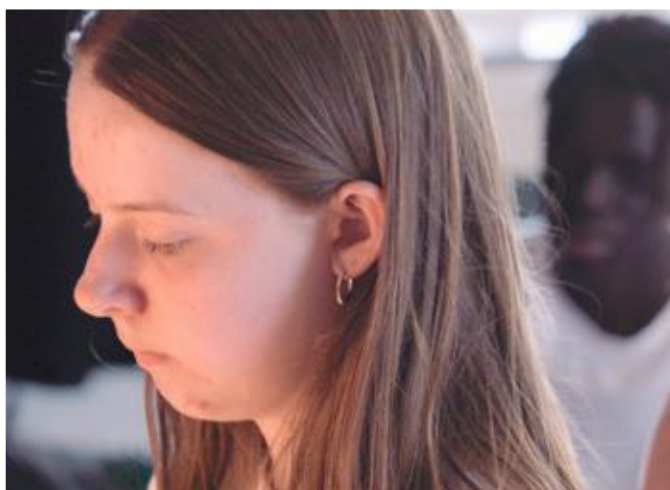
- Jeg håber på, at vi kan få de unge mennesker til at få smag for orglet som instrument, fortæller underviser Niels Bitsch Nielsen.

Og for Anne Staunstrup Kjær er tanken ikke fuldstændig utænkelig:

- Jeg synes, det har været virkelig spændende og lærerigt, så det kunne sagtens være at jeg fortsætter undervisningen. ■

”

Jeg regnede med, at det mindede meget om klaver. De har samme system med tangenterne og sådan noget. Men man kan få det til at lyde helt anderledes.

SE VIDEO OM
INITIATIVET HER

STRIBEVIS AF OPLEVELSER

Billeder fra året der gik i Viborg Stift

PRÆST INVITEREDE TIL DRAM PÅ KROEN – OG FIK NYE INPUT MED HJEM

Præst Asger Petersen fra Borbjerg og Hogager sogn inviterede til en utraditionel snak om kirkens fremtid – over en dram på den til anledningen genåbnede Skave Kro. Omkring 90 borgere deltog, og der blev udvekslet mange ideer om kirkens rolle i lokalsamfundet.

BEDEDAGENS ENDELIGT

Hvad betyder afskaffelsen af store bededag for forholdet mellem stat og folkekirke? På en konference på Christiansborg debatterede jurister og teologer regeringens indgreb.

SE MERE HER

KOMMUNIKATIONSMØDE

Kommunikationsmedarbejdere fra alle stifter i Danmark var samlet i Viborg til inspirationsdag.

STOR INTERESSE FOR GRØN OMSTILLING

Over 100 repræsentanter fra menighedsråd, provstiudvalg, stiftsråd og kirkegårdsansatte lagde vejen forbi Hedagerkirken i Herning for at høre mere om grøn omstilling.

SE MERE HER

- miljørigtigt som muligt
- Varetransport skal være så miljørigtigt som muligt
- Persontransport skal være så miljørigtigt som muligt

NÆRVÆR, ORD OG EFTERTÆNKSOMHED

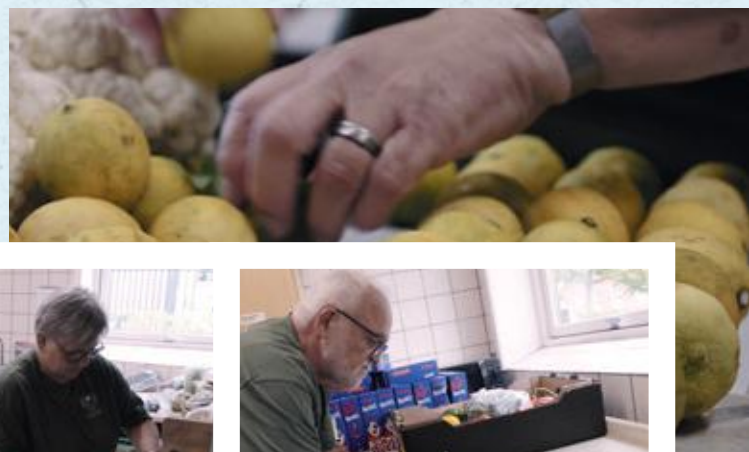
Omkring 150 af stiftets præster var samlet for at høre og diskutere om alt lige fra barnedåb over gudsskabte svingninger til menneskelig værdighed. Tilsæt derudover et festmåltid pauseret af koncert og et kærligt grin til årets revy - så får du opskriften på dette års stævne for præsterne i Viborg Stift.

MADREDDERNE

Madredderne henter overskudsmad fra lokale butikker - så maden kan glæde andre i stedet for at blive smidt ud. Det er et initiativ under Kirkernes Sociale Arbejde i Viborg.

SE MERE HER

LANDEMODE

Viborg Stifts provster var samlet til Landemodefórhándlinger i bispegården. Dagen begyndte i domkirken, hvor provst Poul Erik Knudsen fra Ikast-Brande Provsti holdt gudstjeneste.

KIRKEKULTUR-MEDARBEJDERE PÅ BESØG

Huset var fyldt af gæster, da kirkekulturredarbejdere og frivillighedskoordinatorer var samlet i bispegården for at dele inspiration med hinanden sammen med biskop Henrik Stubkjær.

DE SMÅ SYNGER MED DE GRÅ

"De små synger med de grå" er et musiksk generationsmøde, som handler om fællessang. Her i Humlum Kirke – men det er også søsat 19 andre steder i Midt- og Vestjylland.

Lemvig KFUM og KFUK's Tante Andantes hus er initiativtager til projektet med støtte fra Kulturpuljen i Midt- og Vestjylland samt Kulturministeriet,

SE MERE HER

LÆS MERE OM
TUREN HER

PÅ OPDAGELSE I SVERIGE OG FINLAND

Hvert andet år arrangerer Stiftsudvalget for Kirken i Verden en åben stiftsrejse for alle interesserede og i oktober i år gik turen til Sverige og Finland. Også denne gang var målet især at blive klogere på kirkelivet i et andet land og tage inspiration og erfaringer med hjem til Viborg Stift. Undervejs besøgte gruppen forskellige lutherske kirker, en finsk-ortodoks kirke og en anglikansk-luthersk, international menighed.

BISKOP HENRIK STUBKJÆR PÅ VISITAS I GULLESTRUP

Visitats betyder "besøg" og har været en central del af biskoppens arbejde siden reformationen. Under visitats besøger biskoppen og provsten kirker for at støtte, inspirere og vejlede præster og menighedsråd. I løbet af året besøger biskoppen en række af stiftets mange sogne. ■

MENIGHEDSRÅDET ER OGSÅ FOR BØRNEFAMILIER

Af Troels Witter

Foto: Troels Witter, folkekirken.dk og Henrik Helms

I Rind og Kollund Sogne er de lykkedes med at tiltrække yngre kandidater til menighedsrådet. Det skyldes blandt andet, at det afgående menighedsråd har inddraget kirkens brugere i rådets arbejde.

For fire år siden var gennemsnitsalderen for landets nyvalgte menighedsrådsmedlemmer 61 år. I mange sogne kan man efter valget i år godt lægge fire år til det gennemsnit, for unge mennesker står sjældent i kø til menighedsrådet.

Men det kan faktisk godt lade sig gøre at få dem med. Det er erfaringen i Rind og Kollund Sogne syd for Herning. Her er godt halvdelen af det nyvalgte menighedsråds 11 folkevalgte medlemmer med til at trække gennemsnitsalderen grundigt ned. Det gælder blandt andre Helle Forbech Hvergel, der med sine 35 år er rådets yngste nyvalgte medlem.

- Det er jo i grunden lidt en skam, at man kan være den yngste som 35-årig. Der burde jo også være 18-årige med i menighedsrådet, for det er også deres kirke, siger hun.

Det afgående menighedsråd og sognets præster har gjort en målrettet indsats for at få yngre kræfter med i menighedsrådet, og det var grunden til, at Helle Forbech Hvergel besluttede sig for at stille op.

- Vi kommer i familiekлубben i kirken, og når man er med i et fællesskab, synes jeg også, at der følger et ansvar med for at sikre, at vores fællesskab bliver integreret i kirken gennem menighedsrådet. Derfor meldte jeg mig som kandidat, forklarer hun.

DER MÅ GODT SKE NOGET NYT

Søren Rusch Stilling Jacobsen er en af præsterne i Rind og Kollund – og ikke mindst i Lind, som er hovedbyen i de to sogne. Meget af kirkelivet foregår i sognehuset og kirken i Lind, og her har han og det øvrige menighedsråd op til valget talt med kirkernes yngre brugere om at engagere sig i kirkens demokrati. Samtalen har været fulgt op af foldere, film og andre redskaber, der har skullet rodfæste vigtigheden af menighedsrådsarbejdet blandt børnefamilierne i sognene. Det har været en klar strategi fra det afgående menighedsråd, som har haft en højere gennemsnitsalder end det nyvalgte.

- Der har været en villighed til, at der godt må ske noget nyt. Menighedsrådet har været meget bevidst om nødvendigheden af at få sognet repræsenteret så bredt som muligt, og derfor er der blevet presset på og gjort end indsats for at få fat i yngre kandidater. Men det kræver, at menighedsrådet vil være klar til at slippe tøjlerne lidt og lukke andre ind i arbejdet, og det har man været i Rind og Kollund, siger Søren Rusch Stilling Jacobsen

ÅBNE DØRE TIL UDVALGSARBEJDET

Døren til menighedsrådet bliver blandt andet åbnet gennem de forskellige udvalg, hvor man kan invitere folk udenfor menighedsrådet med i arbejdet. Hvis man ►

for eksempel interesserer sig for koncerter og kirke, kan man godt være med i arrangementsudvalget uden at sidde i menighedsrådet, og det kan være med til at gøre opgaven mere overskuelig for nye kandidater – som for eksempel Helle Forbech Hvergel. Hun er formidlingsinspektør på et lokalt kunstmuseum, og derfra har hun nogle særlige kompetencer, som kan bruges i kirkens kunstudvalg. På den måde fik hun modet og lysten til at stille op til menighedsrådet.

- Jeg var lidt nervøs for, om jeg blev udstyret med et regneark og skulle stå for kirkens regnskab, men til min store lettelse var der én af de andre kandidater, der er bankmand og ved alt om den slags. Jeg er helt fortrøstningsfuld ved tanken om, at vi er 11 mennesker, der hver har noget forskelligt at byde ind med. Og hvis vi hver især får lov at lege med de ting, vi brænder for, så er jeg sikker på, at vi også godt gider at tage de tunge opgaver, der følger med, siger hun.

VERDEN GÅR IKKE UNDER VED ET AFBUD

I menighedsrådet i Rind og Kollund Sogne er der også en fælles opfattelse af, at

stedfortrædere er til for at blive brugt, så ingen knækker halsen på at sidde i menighedsrådet.

- Jeg tror, det er helt afgørende, at man har en forståelse af, at det er et frivilligt stykke arbejde at sidde i menighedsrådet. Vi har alle nogle ting, der skal gå op. Vi har for eksempel en landmand, der indimellem må melde afbud til møderne, fordi det er høstvejr, og i børnefamilierne kan der være andre hensyn, der til tider betyder, at man må melde afbud og kalde på suppleanterne. Og så er det vigtigt at huske, at menighedsrådet fungerer som et fællesskab. Verden går ikke under, fordi det enkelte medlem må melde afbud engang imellem, siger Søren Rusch Stilling Jacobsen.

- For mig var det afgørende, at to af suppleanterne også er med familieklubben. Hvis det i en periode bliver for meget for mig med menighedsrådet oven i to små børn og et fast job, så har jeg nogle gode suppleanter, der kan tage over og arbejde videre med kirkens tilbud til børnefamilierne. Jeg føler mig ikke alene, tilføjer Helle Forbech Hvergel.

Jeg vil gerne være med til at åbne udvalgene og italesætte frivilligheden, så vejen ind i menighedsrådet ikke føles så lang.

◀ I Rind og Kollund Sogne har de haft held til at få børnefamilierne repræsenteret i menighedsrådet. Sognepræst Søren Rusch Stilling Jacobsen har på vegne af menighedsrådet gjort opmærksom på valget blandt sognenes børnefamilier, og det var medvirkende til, at Helle Forbech Hvergel meldte sig som kandidat.

KULTUREN BYGGES OP OVER TID

Hun vil gennem de kommende fire år gerne være med til at vise andre unge, at menighedsrådet også er for dem.

- Jeg håber, at jeg kan være med til at vise, at der er et moderne og dynamisk menighedsråd, hvor man kan få indflydelse. Jeg vil gerne være med til at åbne udvalgene og italesætte frivilligheden, så vejen ind i menighedsrådet ikke føles så lang. Det er en kultur, der skal bygges op over tid, siger Helle Forbech Hvergel.

Den opgave er allerede godt i gang, og den berører både menighedsråd, ansatte og de mange forskellige målgrupper, der bruger kirkerne og sognehuset i Rind og Kollund Sogne. For bredden er helt afgørende. I Lind er de meget opmærksomme på at lægge trykket på første del af ordene "folkekirke" og "menighedsråd".

- Vi skal skabe naturlige møder med de mange forskellige snitflader, vi har – som for eksempel ved kirkefrokosten efter søndagsgudstjenesten. Her lærer børnefamilierne de ældre at kende, og den ældre del af menigheden mærker, at børnefamilierne ikke bare er nogen, der kommer og larmer om onsdagen. Bredden i menigheden skal afspejles i menighedsrådet, for den er afgørende for, at vi kan skabe en kirke for hele sognet, siger Søren Rusch Stilling Jacobsen.

OPGAVER I MENIGHEDSRÅDET

1. PRÆST

At finde den rette præst til sognet

1. STYRE PENGENE

Menighedsrådet sørger for, at der er penge til kirkens aktiviteter. De laver budget, holder styr på økonomien og betaler kirkens regninger.

1. LEDE KIRKENS ANSATTE

Menighedsrådet ansætter og er leder for kirkens personale, som fx kordegn, organister og kirketjenere. De sørger for, at de har det godt og kan udføre deres arbejde.

1. PASSE PÅ KIRKEN OG KIRKEGÅRDEN

De sørger for, at kirken, kirkegården og bygningerne er i god stand, så de ser pæne ud og fungerer som de skal.

1. LAVE AKTIVITETER OG GUDSTJENESTER

Rådet er med til at planlægge gudstjenester og andre arrangementer, så der sker noget spændende og relevant for alle i sognet.

1. UDVIKLE KIRKEN FOR SOGNET

Menighedsrådet arbejder på at gøre kirken til et sted, der giver mening og har tilbud, som mennesker i lokalområdet har lyst til at være en del af.

Menighedsrådet er altså dem, der sørger for, at kirken fungerer godt og har masser at tilbyde til lokalsamfundet!

DE VIGTIGSTE ROLLER I MENIG- HEDSRÅDET

FORMANDEN

Leder møderne og sørger for, at de beslutninger, rådet træffer, bliver ført ud i livet.

KASSERER

Holder styr på kirkens penge. Præsenterer budgetter og regnskaber, holder de andre opdateret, betaler regninger og løn. Har ofte hjælp fra en regnskabsfører/kordegn.

KIRKEVÆRGE

Har ansvar for kirken og kirkegården. Sørger for bygningerne, håndterer skader og styrer vedligeholdelse og byggeprojekter.

KONTAKTPERSON

Lederen for de ansatte, som sørger for møder, arbejdsplaner og ansættelsesforhold. Holder tæt kontakt til både ansatte og menighedsrådet.

ANDRE ROLLER

Sekretær og underskriftberettiget vælges også. Resten er menige medlemmer.

DET KAN VI HJÆLPE MED I VIBORG STIFTSADMINISTRATION:

SPECIALISTER:

Se, hvem du snakker med, når du ringer til en af vore specialister, som sidder klar til at hjælpe dig.

VEJLEDNINGER:

Vores juridiske afdeling har lavet en række artikler der hjælper til at forstå noget af det, der virker kompliceret.

KOMMUNIKATION:

Grafik, billeder og tips og tricks til kommunikation. Tilbud om videoproduktion til jobopslag.

KALENDER:

Kurser, workshops og inspiration i vores aktivitetskalender.

WEBINAR:

Det kan være svært helt at rumme, hvad man har sagt ja til, når man skal begynde som medlem i et menighedsråd. Derfor har vi lavet et webinar, hvor vi kort vil fortælle om den opgave og de muligheder, der venter. Du vil blive præsenteret for værktøjer, som er tilgængelige via os i Viborg Stift og en introduktion til, hvordan man kommer godt fra land med samarbejdet.

ANDRE GODE SIDER DER KAN HJÆLPE:

KOM GODT FRA START:

Her finder du e-læringskurser om menighedsrådsarbejde.

LANDSFORENINGEN AF MENIGHEDSRÅD:

Her findes vejledning og gode råd til, hvordan forskellige opgaver i menighedsrådet kan løses.

FOLKEKIRKENS INTRANET:

Her finder du fælles viden, nyheder og inspiration til dit arbejde i folkekirken.

**FLERE OG FLERE
FINDER HVILE
UNDER TRÆERNES
SVAJENDE KRONER**

Af Anika Thorø Weber
Henrik Helms (foto)

Et stigende antal danskere har fået øjnene op for skoven som hjem for deres sidste hvilested – også i Midt- og Vestjylland. Men tilknytningen til folkekirken er vigtig, lyder det fra både kirkegårdsleder og biskop.

Vinden risler i bladene, og de nedfaldne smågrene under fødderne efterlader en knasende lyd, som beroliger både nervesystem og tankemylder. Det grønne løvtag føles som en dyne, der svøber skoven og den besøgende i trykthed og nærvær. Fuglenes sang efterlader toner af håb.

Netop den oplevelse af ro, nærvær og fordybelse får et stigende antal danskere til at vælge en skovkirkegård som gravsted for sig selv og deres nærmeste.

Faktisk er begravelser under træernes svajende kroner gennem de seneste 20 år blevet så populære, at syv procent af danskere nu vælger naturen til som deres sidste hvilested – mens endnu flere overvejer det.

- Vi har oplevet en øget interesse for det – helt klart, siger kirkegårdsleder på Brande Kirkegårde, Cecilie Rosenberg Panduro, hvor man for et par år tilbage tog konsekvensen af den øgede interesse og etablerede en hedeafdeling med urne- og kistepladser og en skovafdeling med urnepladser på Østre Kirkegård.

- Jeg tror, mange bliver tiltalt af oplevelsen af at vende tilbage til naturen. Og så er det samtidig både et klimavenligt og økonomisk godt valg, fordi pasningsgraden er mindre end på et traditionelt gravsted, tilføjer hun.

EN KIRKEGÅRD FOR ALLE

Det er ikke kun lokalt på Brande Kirkegårde, at man oplever den øgede interesse for gravsteder, der tager form efter den natur, der er i området.

År efter år skyder flere og flere private skovbegravelsespladser op over hele landet, og nye tal viser, at 11 procent af de 40-59-årige vil begraves på en skovkirkegård. Det kan man læse i undersøgelsen 'Folket og folkekirken 2024', der er udgivet af Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV).

Men med den stigende interesse for begravelser i naturen har folkekirken en vigtig rolle at spille, mener Elof Westergaard, ►

HVAD ER EN SKOVKIRKEGÅRD?

En skovkirkegård er en kirkegård, hvor man har en klar oplevelse af, at man går ind i en skov eller en lund, hvor steder gror på naturens præmisser og kun plejes i begrænset omfang.

Der findes tre typer

- Skovkirkegård i eksisterende skov
- Skovkirkegård i eksisterende skovlund ved eller på en kirkegård
- Skovkirkegård i nyetableret skov

GÅ PÅ OPDAGELSE I SKOVKIRKEGÅRDENE I DIT NÆROMRÅDE

På hjemmesiden skovkirkegarde.dk kan du læse mere om skovkirkegårde i Midt- og Vestjylland. Her er blandt andet et kort, der viser hvor i landdelen, du finder skovkirkegårde.

▲
Cecilie Rosenberg Panduro oplever, at flere og flere vælger skovkirkegården til, fordi det giver dem en oplevelse af at 'vende tilbage til naturen'.

Vi må være lydhøre overfor, hvordan danskernes forhold til døden udvikler sig.

► 'Kælkebakken' på Holstebro Kirkegård er en af de andre skovkirkegårde, vi har i Midt- og Vestjylland.

der er biskop over Ribe Stift og formand for Foreningen for Kirkegårdskultur.

- Vi må være lydhøre overfor, hvordan danskernes forhold til døden udvikler sig. Samtidig må vi gøre folk opmærksomme på, hvilke muligheder det giver at vælge folkekirken som det sted, man får sin skovbegravelse. Mange danske kirkegårde er nemlig fulde af natur - heriblandt skovpræg. Samtidig træder man ind i et fællesskab på kirkegårdene. Et fællesskab, hvor der er plads til både sorg og håb – og hvor der er plads til alle; uanset om man er kristen eller ej. Samtidig er det vigtigt, at et gravsted både har plads til natur og kultur, eksempelvis ved brug af mindesten. Det er vigtigt for den sørgende, siger Elof Westergaard.

Også Cecilie Rosenberg Panduro ser fordele ved skovbegravelse i folkekirke-regi:

- Helt lavpraktisk, så har vi ikke tradition for at nedlægge kirkegårde i folkekirken uden accept fra dem, der ejer et gravsted. Derfor

kan vi sikre bevaringen af et gravsted, indtil man ikke vil have det længere, siger hun.

HJEMMESIDE SKAL INSPIRERE

I Viborg Stift er man opmærksom på folkekirkens vigtige rolle, når det gælder skovbegravelse. For at øge interessen for folkekirkens tilbud i naturen har man derfor lanceret en helt ny hjemmeside, hvor man kan få det fulde overblik over, hvor man finder skovkirkegårde i det midt- og vestjyske.

På hjemmesiden ses et oversigtskort med alle skovkirkegårde i stiftet, mens siden også samler den information, som besøgende på siden har brug for at kunne tage stilling til, om en skovkirkegård er det rette valg, når de skal træffe beslutning om det sidste hvilested.

- Jeg synes, hjemmesiden lyder som en rigtig god ide. Vi skal gøre det attraktivt at vælge folkekirkens begravelsesmuligheder til. Vi har noget helt særligt at tilbyde; en rig natur og en dyb kultur, siger Elof Westergaard. ■

◀ Foruden skovafdelingen har Østre Kirkegård i Brande også flere traditionelle kirkegårdsafdelinger og en særlig afdeling med inspiration fra det omliggende hedelandskab.

◀ Mindesten har en vigtig plads på folkekirkens kirkegårde – også skovkirkegårdene.

▲ For et par år siden tog Brande Kirkegårde et skovområde i brug, så man nu kan få urnepladser i skovarealer i forbindelse med kirken.

▲ Naturen på en skovkirkegård kan give de pårørende en følelse af nærvær og ro.

▲ Elof Westergaard mener, at folkekirkens fællesskab og kultur har en vigtig plads, når det gælder begravelser – også skovbegravelser.

Foto: Gitte Volsmann

De smukkeste steder

Af Henrik Helms

Vi vil gerne henover hele året få filmet fra de smukke steder ved kirker og kirkegårde i hele Viborg Stift. For at det kan blive til virkelighed, har vi brug for hjælp. Næmlig nogle legekammerater, der vil hjælpe med at pege os til de rigtige steder.

Det smukkeste sted kan være mange ting. Det kan være en bestemt tid på året, hvor der er særlige blomster, der blomstrer – en smuk udsigt ved kirken, et vildt-med-vilje-område, udsmykning på kirkegården eller noget helt andet.

HELT PRAKTISK BETYDER DET

- I giver besked på mail eller mobil med et helt præcist sted, som I tænker er det smukkeste hos jer, og hvilken tidsperiode det er særlig smukt.
- I må rigtig gerne tage et billede af det og sende med.
- Så tager vi kontakt til jer, og vi finder et tidspunkt, hvor vi kommer og sætter et kamera op, som så står hos jer i 14 dage.
- For at sikre kameraet, vil det betyde, at vi gerne skal sætte en hegnsplæ i jorden, hvor kameraet monteres. Her har vi brug for jeres hjælp på dagen til at sætte pælen i jorden i det område.
- I perioden, mens kameraet står hos jer, tager den en række billeder i faste intervaller, som så kan forvandles til en lille film. Kameraet passer sig selv og er drevet af solceller.
- På en aftalt dag kommer vi og tager kameraet ned.
- Disse billeder indgår så i en samlet film, som efterhånden vil kunne dække hele årets gang fra de smukkeste steder fra folkekirken i Viborg Stift.
- Filmen, der viser jeres sted, må I selvfølgelig gerne få og bruge lokalt hos jer.
- Vi håber, nogen vil lege med – og ser frem til at høre fra jer.

• Kontakt kommunikationskoordinator Henrik Helms på:
Mail: hhhe@km.dk Mobil: 4031 1606 ■

SE MERE HER

GRATIS RESSOURCER OG VEJLEDNING TIL GRØN OMSTILLING

I folkekirken står vi sammen om at skabe grønne forandringer. Til gavn for klima, miljø og medmennesker. Skal jeres sogn være med?

På hjemmesiden www.folkekirken.grønneomstilling.dk findes en lang række ressourcer, der skal hjælpe landets menighedsråd på vej i den grønne omstilling. Her får I adgang til viden, konkrete værktøjer, inspiration og gratis rådgivning. Du finder også en masse historier fra sogne i hele landet med eksempler på, hvordan de griber grøn omstilling an – i småt og stort – og som deler ud af deres erfaringer til glæde for andre.

FIND VIDEN, VÆRKTØJER OG INSPIRATION BL.A. INDEN FOR:

- Biodiversitet på kirkegården
- Grønnere kirkegårdsdrift
- Energiforbrug
- Bygninger, byggeri og renovering
- Anvendelse af kirkens jorder
- Affaldshåndtering
- Indkøb
- Folkekirken klimaatryk

... og meget mere. ■

GRATIS WEBINARER

Folkekirken Grønne Omstilling inviterer løbende til webinarer om aktuelle emner på den grønne dagsorden. Det kan være inden for ovenstående emneområder, om ladestanderbekendtgørelsen eller når et nyt, nyttigt værktøj skal præsenteres.

FOLKEKIRKENS
GRØNNE OMSTILLING

TILMELD DIG TEOLOGI FOR VOKSNE

SE MERE HER

Teologi betyder “læren om Gud.” I kristendommen har den lige fra begyndelsen udfoldet sig som en besindelse på de bibelske skrifter, bekendelserne og kirkens skikkelse. Det er med andre ord de store spørgsmål, kurset vil tage fat i. Hvad er den kristne tros grundlag? Hvordan har man bekendt denne tro i kirken? Og hvad er sammenhængen mellem kirken og vores virkelighed i øvrigt? Ikke bare i historien, men også i dag.

Kort sagt: Hvad kan man vide om tro? Hvad er troens viden?

HVEM

Kurset henvender sig til alle interesserede. Kirkegængere; menighedsråds-medlemmer; kirkens medarbejdere; frivillige. Alle, der gerne vil vide mere om kristendommens verden. Med udblik til kulturen og dens påtrængende spørgsmål. Vi forventer 25 deltagere pr. årgang.

HVAD

Kurset strækker sig over tre år med 8 lørdage om året. Hver undervisningsdag ser sådan ud:

DATOER 2025

- 11. januar
- 1. februar
- 1. marts
- 5. april
- 6. september
- 11. oktober
- 1. november
- 6. december

PRIS

Med tilskud fra Viborg Stift kan kursusafgiften holdes på 1.000 kr. pr. deltager for et helt undervisningsår. Dertil kommer naturligvis udgifter til de bøger, man ønsker at købe.

TILMELDING

Der er åbent for tilmelding til Teologi for voksne med opstart 2025.

Kontakt Kirsten Poulsen. Mail: kp@km.dk Mobil 2513 7246 for at tilmelde dig eller høre mere om kurset.

ORGANISATION

Teologi for Voksne organiseres i samarbejde med Folkeuniversitetet.

INDFLYDELSE GENNEM DIALOG

Af Henrik Helms

Ole Bjerne Sørensen er snart i mål med den første periode i stiftsrådet, hvor han som repræsentant for Vesthimmerland har talt det lille landsbysogns sag. ►

Kendskabet til stiftsrådet var relativt begrænset, da Ole Bjerne Sørensen satte sig i stolen i bispegårdens landemodesal som repræsentant for Vesthimmerlands provsti.

- Jeg havde været inde og kigge på stiftets hjemmeside for at orientere mig lidt, men stiftet er jo ikke noget, der fylder og har fyldt så meget hos os.

Så da han kiggede rundt på de 16 andre medlemmer af stiftsrådet, som sad omkring det store mødebord, var forventningerne at komme tættere på de overordnede rammer for hele kirken, og se, hvordan man kan udvikle og gøre folkekirken til en endnu bredere del af vores hverdag.

- Det var nysgerrigheden for at se, hvad der egentlig foregår, og samtidig at få nogle gode inputs med hjem andre steder fra, fortæller Ole B. Sørensen.

UDVIKLING AF MENIGHEDSRÅDET ER VIGTIG

Årene i stiftsrådet har givet både inputs og a-ha-oplevelser.

- Hele den administrative udfordring og forventningerne til, hvad menighedsrådene kan gøre, er nødt til at komme på en dagsorden, hvis man skal overleve som et råd på sigt. Hvis man vil have den

konstruktion, så er man nødt til at finde nogle modeller, hvor man ude lokalt ikke drukner i bureaukrati og regler, nævner Ole B. Sørensen.

Han håber at få mulighed for at arbejde endnu mere med, hvordan man udvikler kirken og kirkelivet i sognet som et lokalt omdrejningspunkt og dermed får fjernet berøringsangsten for kirken.

AT BLIVE LYTTET TIL I KØBENHAVN

Ole B. Sørensen kom med erfaring fra menighedsråds- og provstiarbejde i Vesthimmerland, og bragte viden om, hvordan kirken praktisk arbejder i et lille landsbysogn og de udfordringer, de sidder med – og derudover kom han også med en politisk baggrund, som også har været en væsentlig erfaring at tage med ind i stiftsrådsarbejdet. Blandt andet når han sammen med biskop Henrik Stubbkær tager turen til København for at holde møder i kirkeministeriets budgetsamråd.

- Jamen, det synes jeg da er sjovt, siger Ole B. Sørensen med et smil og et glimt i øjet.

- Det er jo et forunderligt og på en måde et mærkeligt forum at være med i. For når jeg snakker med dem, der har siddet i samrådet i rigtig mange år, så siger de, at vi bliver lyttet til nu i modsætning til tidligere, og det

tager jeg jo så for gode vare. Det har de jo langt mere indsigt i end mig, som kun har siddet der i tre år.

Reelt er det kun et høringsforum, hvor de kan komme med mange gode ideer, men her kan Ole B. Sørensens politiske håndværk godt komme til gavn, for som han siger, er det ikke ensbetydende med, at du ikke har indflydelse. Det kan du godt få igennem dialog, påvirkninger og relationer, påpeger han.

FORANKRINGEN AF FOLKEKIRKEN

Drivkraften for arbejdet omkring bordet i Viborg eller i ministeriet i København er det samme. Nemlig at skaffe de bedst mulige rammevilkår for folkekirken.

- Fordi jeg grundlæggende mener, at folkekirken er dybt forankret i vores folkeslag i Danmark. Og det er sådan set det, der driver mig.

Og den første periode i stiftsrådet har ikke skræmt Ole væk fra at have lyst til at tage en periode mere.

- Nej slet ikke. Det er som med alt muligt andet, at i den første periode lærer man. Og derefter begynder man for alvor at spille med. ■

”

Det var nysgerrigheden for at se, hvad der egentlig foregår, og samtidig at få nogle gode inputs med hjem andre steder fra

FAKTA

Stiftsrådet har til opgave at understøtte det lokale kirkelige liv samt fungere som et inspirationsforum for menigheder og biskop.

Endvidere har stiftsrådet til opgave på menighedsrådenes vegne at bestyre kirkernes og præsteembedernes kapitaler.

Stiftsrådet har også til opgave at fastlægge stiftets udvalgsstruktur og bestemmer herunder, om der skal nedsættes et særskilt udvalg til at varetage det mellemkirkelige arbejde på stiftsniveau.

LÆS MERE HER

MØD FIRE MENIGHEDSRÅDSMEDLEMMER:

Drevne kræfter deler deres erfaring og begejstring

Af Anika Thorø Weber
Henrik Helms (foto)

MENIGHEDSRÅDETS ARBEJDE ER VIGTIGT FOR LOKALOMRÅDET

Folk i Region Midt synes, at arbejdet i menighedsrådet er vigtigt. Det viser en undersøgelse lavet af Landsforeningen af Menighedsråd.

I undersøgelsen svarer omkring 60 procent, at arbejdet i menighedsrådet er 'relevant' eller 'meget relevant' for lokalområdet. Samtidig svarer 75 procent, at arbejdet er 'relevant' eller 'meget relevant' for særlige grupper, såsom ældre eller udsatte.

LÆS MERE HER

MENIGHEDSRÅDSMEDLEMMER ER LOKALE ILDSJÆLE

Når folk i Region Midt skal beskrive menighedsrådsmedlemmer, går særligt tre ord igen; nemlig frivillig, kirkeaktiv og lokal ildsjæl.

Det viser en undersøgelse lavet af Landsforeningen af Menighedsråd, hvor det er tydeligt, at borgerne forbinder deres lokale menighedsrådsmedlemmer med mennesker, der bruger deres frivillige kræfter i lokalområdet på noget meningsfuldt, der kommer andre til gavn.

De seneste måneder er massevis af nye kræfter trådt ind i menighedsrådene rundt i det midt- og vestjyske. Men også erfarne, passionerede kræfter bliver siddende og står klar til at dele ud af det, de har lært gennem deres frivillige engagement i kirken.

Vedligeholdelse af kirker, personalepleje og nye, forfriskende initiativer. Opgaverne er mange, når ihærdige menighedsrådsmedlemmer over hele landet hvert år kaster timer efter timer i deres frivillige arbejde i deres lokale folkekirke.

På landsplan er der mere end 2000 menighedsråd med op mod 20 medlemmer, og en stor del af disse har hjemme i Viborg Stift. Blandt dem er mange – også yngre kræfter – netop trådt til efter menighedsrådsvalget blev afholdt i september. Nu står de klar med stor iver til at kaste sig ud i de mangfoldige opgaver.

Men også mere erfarne kræfter sidder med i områdets menighedsråd, fordi de brænder for at sikre, at kirken fortsat har en vigtig plads i lokalsamfundet.

Du kan møde fire af dem her. Mærk deres begejstring – og få indblik i deres dedikerede, frivillige arbejde og de erfaringer, de har gjort sig gennem tiden i et menighedsråd. ►

Erik Møller mener, at et godt samarbejde er afgørende for at komme i mål med gode resultater i menighedsrådet.

ERIK:

- Det er ikke altid let at samarbejde – men det er vigtigt

Da Erik Møller i sin tid startede som menighedsrådsmedlem var der en masse gnidninger internt i menighedsrådet, mellem de nærliggende menighedsråd og blandt de ansatte. Fra sit tidligere arbejde som chefredaktør for mediehuset i Holstebro vidste han, hvordan det kunne sætte en kæp i hjulet på samarbejdet.

- Det var en stor udfordring for os. Der var gnidninger overalt, siger han.

Han erfarede hurtigt, hvor vigtigt det er, at samarbejdsevnerne er gode i et menighedsråd.

- Samarbejde er en vigtig forudsætning for, at frivilligt arbejde fungerer. Samtidig er kravene til samarbejde nogle helt andre end på en arbejdsplads, for i frivilligt arbejde er det vigtigt også at have fokus på at motivere, inspirere og få alle på banen, siger Erik Møller, der brændte for at forbedre det samarbejde, han så.

Det er nu lykkedes takket være en målrettet, fælles indsats.

- I dag høster vi virkelig frugterne af, at vi har fået styr på samarbejdet – både i menighedsrådet, i vores samarbejde med andre menighedsråd og blandt vores engagerede medarbejdere, siger Erik Møller, der er særligt stolt af, at det gode samarbejde har gjort det muligt at tage initiativ til en skovkirkegård.

Foruden samarbejdet om skovkirkegården har den nyetablerede dialog betydet et godt samarbejde om restaurering af kirken og ansættelsen af en ny organist i samarbejde med et nabo-menighedsråd.

- Jeg er stolt af, at samarbejdet er lykket. For at det kan lykkes kræver det jo en masse dialog og at man sætter sig sammen med folk, man ellers er på kant med. Det er ikke altid let, men det er vigtigt, siger Erik Møller.

Irma Sig Vestergaard går gerne en ekstra mil for at sikre, at kirken også overlever lokalt.

IRMA:

- Vi skal turde at tilpasse os udviklingen

Det er ikke altid nemt at være et lille, lokalt menighedsråd, når man bor i et område med affolkning. Det har man taget konsekvenserne af i området syd for Lemvig, da man sidste år valgte at slå flere menighedsråd sammen, så de nu har fået det fælles navn Tangsø Menighedsråd.

- Vi skal turde at tilpasse os udviklingen, hvis vi skal holde et godt aktivitetsniveau i kirkerne, siger Irma Sig Vestergaard, der er formand for det nye fælles menighedsråd, Tangsø Menighedsråd.

For hende er det vigtigt at gå en ekstra mil for at sikre, at kirkerne fortsat har en vigtig plads i lokalområdet.

- Vi er i et område, hvor sognene bliver affolket, og derfor har det været nødvendigt med sammenlægning af menighedsråd, tilføjer hun.

Indtil videre tegner det da også til, at sammenlægningen har været en succes:

- Jeg er stolt af, at det er lykkedes at formidle, at det er en visionær plan for vores område, når vi lægger menighedsrådene sammen. Og det er det – for det er det, der er med til at sikre kirkens fremtid i området. Det er historisk, siger Irma Sig Vestergaard.

Det har dog ikke været uden udfordringer at tilpasse sig den nye virkelighed.

- Det er selvfølgelig heller ikke uden bump på vejen. Folk skal lige lære at krydse sognegrænsen, når de eksempelvis skal med til et arrangement, der ikke foregår i deres 'egen kirke'. Men de sognegrænser er vi langsomt ved at udviske. Det her bliver det nye. Det er svært at vide, hvordan fremtiden kommer til at se ud, men lige nu tegner det godt. Vi arbejder godt sammen i det nye fælles menighedsråd og har en fælles vision, siger menighedsrådsformanden.

Anders Didriksen ser en stor værdi i, at medarbejderne i kirken kan sidde samlet og har let adgang til hinanden.

ANDERS:

- Nye bygninger giver synergieffekter og fællesskab

- Det er jeg stolt af at have bidraget til – det må jeg indrømme.

Sådan falder ordene fra Anders Didriksen, menighedsrådsmedlem i Aars, når snakken falder på kirkens nye sognegård på 380 kvadratmeter, som han har været med til at realisere.

Med de nye bygninger, der blev indviet i 2021, er al personalet nu samlet i én bygning. Det giver en masse fordele for både ansatte og menighedsråd.

- Før havde præsten eksempelvis hjemmekontor, men nu sidder alle samlet. Det har givet nogle fantastiske synergieffekter, fordi folk sidder fysisk sammen, siger Anders Didriksen, der også glæder sig over, at de nye lokaler gør det lettere at holde møder med kirkens samarbejdspartnere – og ikke mindst giver det kirkegængerne nye store lokaler, der kan bruges til fællesspisning mm.

Forud for de gode resultater er gået mange timer med møder, tegninger og samarbejde med entreprenen. Men det er et arbejde, der har været det hele værd, mener Anders Didriksen.

- Jeg er stolt af den proces, vi har været igennem for at udvide sognegården og få projektet helt i mål. Det har været bøvlet – særligt for personalet – mens det har stået på. Men vi er rykket sammen i bussen for at få det til at lykkes og haft et rigtig godt samarbejde undervejs; både med hinanden og totalentreprisen, siger han.

Estrid Læssøe bruger sin plads i menighedsrådet til også at engagere sig i fællesskaber i kirken.

ESTRID:

- Vi vil gerne omfavne mange etniciteter

Når Estrid Læssøe kaster sig over sit frivillige arbejde som menighedsrådsmedlem i Egeris Kirke i Skive, nøjes hun ikke med at forholde sig til strategier og store visioner. Hun tager også del i den helt jordnære virkelighed.

Sammen med et par andre medlemmer af menighedsrådet har hun nemlig taget initiativ til et internationalt spisefællesskab, som afholdes én gang i måneden.

Hun nyder at være en del af det levede liv i kirken.

- Vi vil gerne omfavne mange etniciteter, for der er brug for et fællesskab for alle. Det skaber vi, og man kan fornemme, at folk synes, her er rart at være. Dørtærsklen er lav og folk skal bare komme som dem, de er. Forkyndelsen er pakket væk – for her handler det bare om at være til. Det er et rum, jeg stolt af at være med til at skabe, siger Estrid Læssøe.

Inspirationen til arrangementet kommer fra Aars, hvor man har et lignende fællesskab. I Skive er deltagerne alt fra amerikanere til ukrainere, russere, syrer og kinesere. Oplevelsen er, at spisefællesskabet samler folk med begrænset netværk, som får nye venskaber og bekendtskaber.

- Fællesskabet har sit eget liv, og det synes jeg er skönt. I perioder kommer der ikke så mange, men så lever det alligevel videre og blomstrer op igen, siger Estrid Læssøe. ■

HVAD ER DET LUTHERSKE VERDENSFORBUND?

Det Lutherske Verdensforbund blev dannet i 1947 og er en sammenslutning af evangelisk-lutherske trossamfund fra hele verden. I alt 149 lutherske kirker fra 99 forskellige lande er medlem, heriblandt den danske folkekirke. Således repræsenterer LWF mere end 75,5 millioner lutherske kristne.

PÅ REJSE MED PRÆSIDENTEN

I september 2023 blev biskop Henrik Stubbjær valgt til præsident for Det Lutherske Verdensforbund (LWF). I april pakkede han kufferten til sin første officielle rejse, der gik til Tanzania og Etiopien, og siden er det blevet til flere rejser rundt til lutherske kirker i hele verden. Rejser, som bringer udsyn og inspiration med hjem til Viborg Stift. Her er nogle udpluk fra rejsekalenderen.

Af Henrik Helms ►

TANZANIA

I Tanzania besøgte Henrik Stubbkjær den Evangelisk-Lutherske Kirke, som har over 8,5 millioner medlemmer. Stubbkjær udtrykte sin beundring for kirkens diakonale arbejde, fokus på teologisk uddannelse og engagement i kvinders rettigheder.

- Det var en kirke, hvor jeg godt kan mærke og genkende liturgien bag, som vi også kender i Danmark, og samtidig er den meget aktiv i forhold til hele menneskets sociale liv. Det er også dem, der driver størsteparten af skolesystemet og hospitalsvæsenet i Tanzania, fortæller Henrik Stubbkjær.

ETIOPIEN

- Jeg er meget beæret over at besøge denne kirke, som er kendt for sin dedikation til mission og tjeneste. Jeg er blandt familie her, sagde Henrik Stubkjær, da han som præsident for det Lutherske Verdensforbund ankom til Etiopien.

Som den største lutherske kirke indenfor LWF har den etiopiske, evangeliske kirke, Mekane Yesus (EECMY), over 12 millioner medlemmer fordelt på 16.000 menigheder landet over.

UKRAINE

- Bliv ved med at proklamere kristent håb i ord og handling, lød opfordringen fra Det Lutherske Verdensforbunds (LVF) præsident biskop Henrik Stubkjær og generalsekretær pastor dr. Anne Burghardt under deres besøg i Ukraine.

- Vi står i solidaritet med kirkerne og folkene i Ukraine. Vi er her for at vise jer, at I ikke er alene, sagde Stubkjær til menigheden i Kharkiv. Besøget fandt sted under den fortsatte krig og aggression i landet.

SE MERE HER

Foto Vatican Media

VATIKANET

Henrik Stubbkjær var i audiens hos paven i Rom, hvor han i sin tale understregede vigtigheden af den økumeniske dialog, hvor han opfordrede til at styrke forståelsen for hinanden og udvide det fælles humanitære arbejde i verdens brændpunkter, som Verdensforbundet og Caritas Internationalis samarbejder om. ■

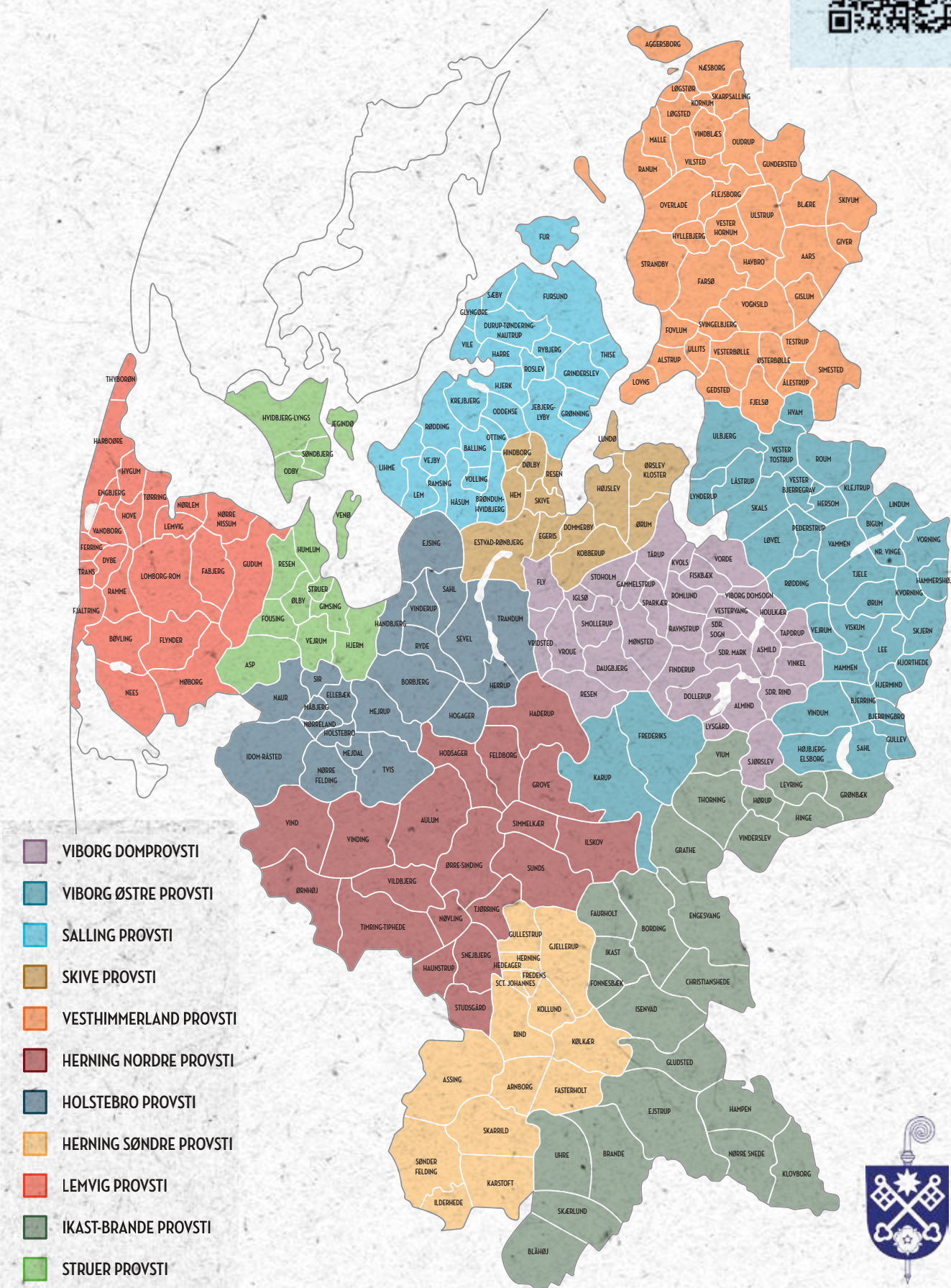

LYT TIL PODCAST OM
HENRIK STUBKJÆRS
REJSEOplevelser
SOM PRÆSIDENT HER

VIBORG STIFT

VIBORG STIFT
PÅ 3 ½ MINUT

- VIBORG DOMPROVSTI
- VIBORG ØSTRE PROVSTI
- SALLING PROVSTI
- SKIVE PROVSTI
- VESTHIMMERLAND PROVSTI
- HERNING NORDRE PROVSTI
- HOLSTEBRO PROVSTI
- HERNING SØNDRE PROVSTI
- LEMVIG PROVSTI
- IKAST-BRANDE PROVSTI
- STRUER PROVSTI

STIFTSPRÆSTER

Du kan hente hjælp og inspiration i en række stiftsudvalg, som også har en stiftspræst tilknyttet. Du kan se mere om udvalgenes arbejde på Viborg Stifts hjemmeside på: viborgstift.dk/stiftsudvalg

STIFTSPRÆST FOR DIAKONI

STEEN HEDEMANN ANDREASSEN

E-mail: stean@km.dk

Telefon: 6080 4795

STIFTSPRÆST FOR PILGRIMME

CHRISTIAN KJÆR BJERRE

E-mail: chkb@km.dk

Telefon: 3030 8831

STIFTSPRÆST FOR GUDSTJENESTE OG FORKYNDELSE

THOMAS FELTER

E-mail: tofe@km.dk

Telefon: 9864 5201

STIFTSPRÆST FOR PSYKISK ARBEJDSMILJØ

LARS HENRIK LYNGBERG-LARSEN

E-mail: lll@km.dk

Telefon: 9867 4461

STIFTSPRÆST FOR KIRKEN I VERDEN

PETER FISCHER-NIELSEN

E-mail: pfn@km.dk

Telefon: 2399 8840

STIFTSPRÆST FOR RELIGIONSPÆDAGOGIK

GITTE THORSØE

E-mail: gtb@km.dk

Telefon: 5376 1332

STIFTSADMINISTRATIONENS MEDARBEJDERE

Biskop
HENRIK STUBKJÆR

Telefon: 8662 0911
Mobil: 2329 6600
E-mail: hes@km.dk

Stiftskontorchef
BODIL ABILDGAARD

Direkte telefon: 8726 2183
E-mail: bab@km.dk

Chefkonsulent
KATRINE SØBO ANDREASEN

Direkte telefon: 8726 2181
Mobil: 4057 2881
E-mail: kasa@km.dk

- Rådgivning om generel kirkeret
- Daglig leder af GiasCentret og Juridisk Afdeling
- Sagsbehandling og rådgivning om:
Menighedsråd, provstiudvalg og budgetsamråd
Gravstedssager og øvrige regler på kirkegården
Kirkefunktionærer samt generel HR
Valg til stiftsråd, provstiudvalg og menighedsråd

Kontorfuldmægtig
SUSANNE ENEVOLDSEN

Direkte telefon: 8726 2174
E-mail: sav@km.dk

- Journalfører på F2, herunder ansvarlig for anvendelse af F2 som er journal- og sagsbehandlingssystemet
- Sagsbehandling vedrørende præster.
- Menighedsrådsvalg samt opdatering af KIS

Uddannelseskonsulent
THOMAS FELTER

Telefon: 9864 5201
Mobil: 4072 3384
E-mail: tofe@km.dk

- Præsters efteruddannelse
- Liturgi og kirkerum

Kommunikationskoordinator
HENRIK HELMS

Direkte telefon: 4031 1606
E-mail: hhhe@km.dk

- Ansvarlig for ekstern og intern kommunikation
- Sparring omkring kommunikation og teknik
- Pressekontakt
- Redaktør på hjemmeside, FIN (Folkekirken IntraNet) og sociale medier.

Bogholder
GITTE SANDAL JENSEN

Direkte telefon:
E-mail: gje@km.dk

- Bogholder
- Stiftsmidlerne i Viborg, Helsingør, Roskilde, Aalborg og Lolland-Falster Stift.
- GIAS (GIAS er et system til administration af aftaler om vedligeholdelse af gravstedsaftaler.)

Jurist
ANN-SOFIE BACH KVIST

Direkte telefon: 8726 2171
E-mail: asok@km.dk

- Rådgivning om generel kirkeret
- Sagsbehandling og rådgivning om:
Byggesager og rådgivningsaftaler
Plan- og fredningssager
Askedeling og urnenedsættelse på privat grund
Lån i stiftsmidler, frigivelse af stiftsmidler og arv

**Kontorfuldmægtig
VIBEKE LUND**

Direkte telefon: 8726 2176

E-mail: vlj@km.dk

- Adm. og rådgivning vedrørende gravstedsaftaler
- Receptionist
- Arrangementer
- Ansvarlig for indkøb af kontorartikler

**Servicemedarbejder
SUSSI NØRSKOV NIELSEN**

E-mail: suma@km.dk

**Bispesekretær
METTE NIELSEN**

Direkte telefon: 8726 2170

Mobil: 2425 2758

E-mail: meni@km.dk

- Sekretær for biskop, stiftskontorchef og stiftsråd
- Sekretær for biskop i regi LWF
- Præsteansættelser, Ordination m.v.
- Sagsbehandling vedr. præster og provster
- Bispegårdens vedligeholdelse

**Undervisningsleder og
teologisk specialkonsulent
HENNING KJÆR THOMSEN**

Direkte telefon: 8726 2188

Mobil: 3030 3778

E-mail: hkt@km.dk

- Kursusansvarlig
- Undervisning
- Foredrag.

**Kontorfuldmægtig
CHARLOTTE KOCH VALDGREN**

Direkte telefon: 8726 2188

E-mail: ckv@km.dk

- Byggesager vedr. kirker og kirkegårde
- Præsteløn og tjenesteboligvurderinger
- GIAS (GIAS er et system til administration af aftaler om vedligeholdelse af gravstedsaftaler.)
- APV (arbejdspladsvurdering) for præster
- Flyttegodtgørelse, tjenestedragter og gratialer for præster

**Økonomiansvarlig
INGER LISE ØSTER**

Direkte telefon: 8726 2182

E-mail: ilo@km.dk

- Økonomiansvarlig i Viborg og Aarhus Stifter
- Fællesfondens regnskab – med alt hvad der hører herunder incl. Årsrapporterne for begge stifter
- Stiftsrådets regnskab (incl. Stiftsrådets regnskab i Aarhus)
- Kapitalforvaltning – incl. udarbejdelse af årsrapporter til alle ti stifter
- Adhoc opgaver af forskellig karakter

**Kontorfuldmægtig
LENE ØSTERGAARD**

Direkte telefon: 8726 2188

E-mail: loe@km.dk

- Intern administration

I DE MODLØSE HJERTER OG MØRKLAGTE HJEM
HVOR LYSET ER SLUKKET SKAL SOL BRYDE FREM
I EN LIVMODERS VARME GRØR UDSTRAKTE ARME
AF HIMMELSKE SKUD
OM LIDT SKAL HAN FØDES I VERDEN
ET SPÆDBARN OG GUD

HAN SKAL KOMME MED KRAFT TIL DET SPIRENDE FRØ
MED HÅB OM ET GENSYN TIL DEN DER SKAL DØ
DET ER TROEN HAN TENDER AT ISKOLDE HÆNDER
MÅ VÅGNE IGEN
OM LIDT SKAL HAN FØDES I VERDEN
DE VENTENDES VEN

NÅR EN FANGE FÅR FRIHED FRA GNAVENDE BÅND
OG DEN DER ER BLIND GRIBER FAT I EN HÅND
NÅR VI MIDT I DET SVÆRE FÅR MOD TIL AT VÆRE
I HYRDERNES STED
DA FØDES HAN I VORES VERDEN
DEN FRYGTLØSE FRED

VIL DU LEDE DIT LYS AD DEN SNØRKLEDE VET
PÅ STIER DER GÅR TIL MIT DYBESTE JEG
LAD DET FARVE MIN KRONE I RØDESTE TONE
AF JUL OG AF HØST
KOM FØD LIGE MIDT I MIN VERDEN
DIT BANKENDE BRYST.

PETER FISCHER-NIELSEN, 2024

MEL. - DER ER NOGET I LUFTEN, VILHELM GREGERSEN, 1911/ERIK SOMMER, 2024

SCAN OG HENT
NODER HER